

Seznam příloh

Přepisy rozhovorů

Respondent č. 1

Karel: „Prvně bych Vás poprosil, jestli byste se mi mohl stručně představit, kde učíte, jaký předměty, jak dlouho jste ve školství.“

Respondent David: „Učím na *střední škole v krajském městě* (neuvádím název školy, aby byla zachována anonymita), učím od roku 2002, což znamená 21 let, učím biologii a chemii“

Karel: „Učil jste někde předtím?“

Respondent David: „Předtím jsem neučil, neučil, dělal jsem doktorát a během toho jsem dostal nabídku tady ve *statutárním městě* (neuvádím město, aby byla zachována anonymita), abych šel na konkurz na učitele chemie, což jsem začal a prvních pět let jsem učil jen chemii, teď učím biologii a chemii.“

Karel: „Další otázka by tedy byla, jak, nebo jestli vůbec proběhl coming out ve škole.“

Respondent David: „Coming out, jakože bych řekl, jsem gay?“

Karel: „Mhm.“

Respondent David: „Ne, neproběhlo, nikdy vlastně ne ... nebo ... určitě proběhlo ve smyslu kolegyně nebo s kolegy, co mám rád, kterým důvěřuju, jsme přátelé, tak s těma určitě... to tam jako i padlo... jsem gay, nebo jsem takovej a makovej, ale ve většině případů ne a u studentů nikdy nedošlo k situaci, že by se mě někdo zeptal, nebo že já bych sám řekl „*Jsem gay*“, ale mnohdy jako po maturitě, nevím, různých social events, když jsme se bavili, tak jsme s těma studentama, respektive absolventama, hovořili velmi otevřeně, tím, že buď oni byli gayové, nebo nebyli, anebo že jsme měli nějaký společný známý a nějak jsme prostě mluvili... tak tam to bylo, což znamená že nemám s tím problém, kdyby se mě někdo zeptal, jestli jsem gay, tak bych řekl ano, ale vlastně k tomu nikdy takto veřejně nedošlo.“

Karel: „Takže vlastně jen tedy v nějakém užším kruhu těch...“

Respondent David: „Ano, v užším kruhu kolegů, kolegyně... přátel... takže hodně lidí to o mně ví, že jsem jim to řekl, protože jsme velký sbor, je tam sto lidí, dejme tomu... a nevím jak bych to měl vyčíslit, ale zhruba deseti lidem jsem to řekl teda a ostatní si to buď domýšlí, nebo neví, tuší nebo jim to řekl někdo jiný, takže tak.“

Karel: „Bál byste se nějakých špatných reakcí v tom učitelském sboru?“

Respondent David: „Ah, teď jako musím říct, že teď v takové situaci v jaké jsem, tak bych se toho nebál, jako stoprocentně to ví vedení, ... neptá se mě na to, neřeší to, protože to nemá vliv na mou práci, a tím asi, že mám... asi kdybyste se mě zeptal před těmi dvaceti lety, tak bych ti odpověděl jinak, ale dneska můžu říct, že mám na té škole, kde učím takové, nechci aby to znělo hloupě, ale takové postavení, že za mnou je práce a studenti, kteří jsou spokojeni s mou prací, a že bych neměl s tím problémem.“

Karel: „Takže třeba s tím jako kdybyste šel ven oficiálně, tak by s tím vedení školy nemělo problém?“

Respondent David: „Ne, a vlastně to jednou... můžu to doložit... to není teda moje... zkušenost, nebo je to moje zkušenost částečně, protože jsem byl tehdy v roli předsedy předmětové komise a jedna moje kolegyně, nějak se dostaly ven informace přes Instagram nebo přes něco, a z toho bylo jasné, že ona je lesbička. A já jsem se za ní tenkrát postavil a řekl jsem, že v žádném případě... vlastně i vedení mi řeklo, že kdyby z toho nebo kolem toho měl být problém, tak že se postarají o to, aby z toho nebyl problém nebo že to nebude problém, že to nesmí být problém, jo, takže naše vedení k tomu mělo takový velice liberální postoj, což bylo hezký zjištění, i když nejsou v mnoha věcech liberální (smích...)“

Karel: „Jsou teda nějaké skupiny kolegů, které to přijaly lépe nebo hůře?“

Respondent David: „Tak určitě to jsou teda ženy, které to přijmou... tedy kolegyně, se kterými se znám, jsme přátelé, takže tam to bylo úplně bez problému a nikdo... nesetkal jsem se nikdy s žádnou negativní odezvou.“

Karel: „Takže ani s nějakýma narážkami ze strany těch kolegů?“

Respondent David: „Ne, ale vím, že jsou tam někteří učitelé – muži, kteří ne vůči mně, jakoby k té konfrontaci nikdy nedošlo, ale vím, že tam někteří třeba řešili, když jsme měli lesbický pár ve škole.“

Karel: „Jakože studentky?“

Respondent David: „Studentky, jo, studentky, tak tam myslím, že jsou jako skrytě homofobní, ale to je moje domněnka, ale že jim to nedovolí to prostředí a že kdyby byli dělníci v továrně, tak se chovají jinak, ale tím, že jsou učitelé, tak v tom prostředí, které by mělo být respektující, tak tam... ale vím, že to není.“

Karel: „Tím pádem byla i druhá otázka zodpovězena, jakým způsobem ti kolegové přijali tu sexuální orientaci, takže vlastně ti, kteří...“

Respondent David: „Ti, kteří považují za své přátele, tak to přijali vlastně aniž by nad tím nějak přemýšleli, protože jsme se znali. Nebylo to tak, že bych tam nastoupil a hned první týden jim řekl, že jsem gay, ale znali jsme se třeba několik let a potom v rámci nějaké konverzace nebo nějaké neformální akce jsme se o tom bavili a nikdy to nebylo... nezaznamenal jsem ani jako údiv... asi nejsem úplně představitel nějakého macha... takže... takže to jako bylo velmi pozitivní z jejich strany.“

Karel: „Ovlivnila ta sexuální orientace nějakým způsobem klima toho pedagogického sboru? Například v tom roce 2002, když jste nastoupil, bylo na to nahlíženo stejným způsobem?“

Respondent David: „Já si myslím, že... zase, jo... ta škola, kde učím a já jsem tam nastoupil před dvaceti jedna lety, tak jsem nastoupil na anglickou sekci, kde to byl jakoby takovej stát ve státě a dělali jsme si věci trochu jinak, v té době bylo i jiné vedení, které bylo v té době takové trošku autokratické.“

Karel: „Jako na té anglické sekci?“

Respondent David: „Nenene, jako normálně na čtyřleté... *(respondent jmenuje jména)*... a na anglické sekci bylo vždycky takové liberální prostředí, nebo víc liberální, takže už i když to bylo před dvaceti lety, tak jsem se tam cítil bezpečně.“

Karel: „A v současnosti? Je to pořád stejné?“

Respondent David: „V současnosti si myslím, že tomu pomohly takový studenti, že i přes to, že to bylo jakoby náročný, tak... nebo teď jsme tam měli trans gender studentku, takže ten trend „*být otevřený a mluvit o tom otevřeně a vystoupit z té bubliny svoji*“ je víc jako viditelnej, takže si myslím, že jsme víc a víc... nebo ti kolegové, o kterých jsem mluvil, nebo ty kolegyně, který

s tím nikdy neměli problém, tak teď s tím už vůbec nemají problém a ti ostatní jsou víc a víc vystaveni té realitě... i když teď jsem mluvil s kolegou u oběda a nějak jsme řešili tu legislativu právě těch transgenderových procesů a my jsme takový zvláštní úkaz, že máme tu změnu pohlaví až po té fyzické kastraci, a teď jsme to nějak zmínili, protože kolegyně jedna ta to tam otevřela to téma a tak jsme se o tom nějak bavili, no a já byl úplně v šoku co ten kolega říkal, ale jo, je to dobrý, je to sedmdesátiletý dědek, ale je to prostě smutný, a on na to něco takového řekl a já řekl, ale kolego, tebe se to netýká... ty už jsi důchodce, a chtěl jsem mu říct, že už by tady jako důchodce ani nemusel být, ale řekl jsem mu, že prostě netýká se tě to... takže jako nemůžeme si myslet, že všichni jsou supr supr jako otevření a tolerantní, ale přece jenom v té škole a na tom gymnasiu, nevím jak by to bylo na jiných školách nebo základkách...“

Karel: „Takže myslíte, že ten gymnasiu tam sehrává nějakou roli?“

Respondent David: „Ten gymnasiu podle mě dělá dvě služby, jednu jako dobrou, v tom, že tam je takový akademičtější prostředí, sejde se tam, nechci říct, že elita, ale jako ty děcka, který nějakým způsobem uvažují, ale zároveň tím, jak je to akademický, tak já mám zkušenost takovou, že moje kamarádka učila, byla na tokové střední, která měla zaměření... no na polygrafce, kde děcka hodně mají výtvarku, grafický věci a tak, a ta moje kamarádka mi říkala, že má v každé třídě gaye nebo lesbičku, kterej se k tomu otevřeně hlásil, že o tom normálně mluvil a byli s tím oukey... a já prostě na naší škole, která má tisíc studentů, kde ze statistického hlediska ty gayové a lesbičky prostě musí být, tak tam se o tom málo mluví... jo, já za těch dvacet let, co učím, tak bych spočítal na prstech jedné ruky studenty, jako to, kteří to neřešili, nebo to v sobě řešili, ale dokázali to ventilovat tak jako, že jsou s tím v pohodě, a to je málo... jako vždyť v každém ročníku, když tam máš jako 180 lidí, tak přece tam musí být... tak to jako ten gymnasiu je dobrej, ale i špatnej, ale prostě ty děcka na těch odborných školách, kde se víc profilují, jsou takový víc wilder, dokáží se vymezit možná dřív a jako já... mnoho studentů, co jsem teď učil, tak na gymnasiu jsem neměl vůbec ponětí, že jsou gayové nebo lesby, a teď když se potkáváme na plesích nebo na akcích, tak to řeknou, ale tehdy na tom gymnasiu to nevěděli, nebo to prostředí jim nedovolovalo být tak otevření.“

Karel: „A co se věkových skupin týče? Myslíte, že třeba starší generace to vnímá jinak?“

Respondent David: „Starší generace, nemůžeme je ale házet do jednoho pytle, ale tak asi kdybychom mohli teda trochu generalizovat, myslím, že... to už tady zaznělo, tak ženy jsou

otevřenější tady v tom a empatičtější a dejme tomu mladší generace i mužů, ale starší chlapi mají to nastavení rovin ve společnosti nějak daný a asi ho nechtějí...“

Karel: „To by teda bylo ten učitelský sbor, teďka teda k těm žákům samotným. Dozvěděli se o té orientaci nějak? Jsou s ní obeznámeni?“

Respondent David: „To je to, co jsem řekl na začátku, mně se na to nikdo nikdy nezeptal a... nevím, jestli se vám to hodí tady do toho, ale takovej příběh... já jsem vždycky chtěl bejt učitel, od malička, a přišel jsem... ve čtvrtáku na vysoké jsem byl na první praxi, a to jsem se dostal na gympl, kam jsem chodil, takže tam mě všichni znali, já jsem znal učitel, co mě měli... bylo to takový domácí prostředí ... a oni jakoby... já si nežádal, abych šel na gympl do malého města, což jako není zas žádná hitparáda, ale v té době bylo nás hodně a oni nás potřebovali rozdělit, tak jsem šel do malého města, to bylo dobrý, a ten další rok, v pátáku mě dali tady na gympl do *statutárního města* (neuvádím město, aby byla zachována anonymita) a ta praxe... já si jako myslím, že jsem dobrej učitel, že jsem to měl vždycky v sobě, že mě to baví, takže jsem si i tu praxi užíval a na té praxi jsem zažil takovou mikropříhodu, že někdo z těch dětí, který jsem učil, neřekl jako žádnou hanlivou poznámku ve smyslu buzíku nebo tak něco, ne nic, ale něco tam proběhlo jako nějaká taková imitace moje, něco v podobě zženštlýho gesta nebo tak něco a to se píše rok 2000, nebo 1999 konkrétně... A mě to jako zamrzelo, přitom to děcko to nemyslelo nějak zle jo, prostě pubertáckej výlev... a já jsem si z toho tenkrát... zaprvé jsem neměl práci a měl jsem nabídku jít na doktorát, to se mi hodilo, a řekl jsem si, že vlastně doba možná není nachystaná na to, abych šel učit, tím pádem jsem to dal k ledu, přes to, že jsem to chtěl celou dobu dělat. Tak jsem šel na ten doktorát, měl jsem tam mnoho známých, no a potom si ta moje pedagogická kariéra mě sama vlastně našla, protože můj vedoucí dizertace, manželka jeho učila tady na naší škole a řekla, hele ty *Petře* (jiné jméno, kvůli anonymitě), potřebuju učitele chemie, co ji bude učit v angličtině, tak jsem se dostal sem na anglickou sekci... první rok byl náročný, ale potom jsem tam zůstal, věděl jsem, že je to moje final destiantion, že mě to baví a naplňuje... takže jsem chtěl říct, že ti studenti to možná vyčetli z mých gest, mého oblékání, mého projevu... ale nikdy vlastně nedošlo k té konfrontaci, že by se mě někdo zeptal, protože zase... oni ví, že pro ně dělám maximum a máme takovej velmi hezkej pracovní vztah... potom mi třeba... po zase po maturitě, když jsem bavil s jednou bývalou maturantkou, klterá je lesbička, ale na tom gymplu se vlastně tak neprojevovala, vlastně to o sobě ani nevěděla, tak ona mě milovala, celý čtyři roky... ale ona na mě koukala jak na svatej obrázek jo, (názorná ukázka...) byla to krásná holka a já měl tenkrát takovou příležitost se ji zeptat, jakože... „*Lucko* (jiné jméno pro zachování anonymity), *tys to netušila, že jsem gay? To jste se*

o tom nebavili s děckama?“ a ona říkala: „Ne, jako my jsme o tom nevěděli, jen jsme o tom spekulovali a tys vždycky chodil na plesy s...“ Já měl tehdy spolubydlící a hodně času jsme trávili spolu a chodili jsme všude spolu... takže to pro ně působilo jako nějaká kamufláž... a ona říkala: „No, my jsme to tak jako... my jsme tě znali, měli jsme tě rádi takovýho Jakej jseš, takže jsem o tom nepřemýšleli.“ ... takže jako z těch stran studentů to nikdy vlastně neproběhlo.

Karel: „No, a kdyby se vás jakoby zeptal ten student, řekl byste pravdu?“

Respondent David: „Kdyby se mě zeptal teď, tak bych mu řekl pravdu, ale před těmi... na tom začátku... nevím, já si myslím... takhle, to je důležitý, v mé kariéře sehrála důležitou roli rok v Americe, kde jsem učil a já jsem učil zrovna v gay capital of the world v San Franciscu, takže tam to bylo naprosto... nebylo to žádný issue, nikdo se o tom nebavil, o tom... kdybych přišel jakkoliv... s blondátou parukou, v sukni, tak to nikoho nepohorší... takže já jsem vlastně v tomto roce 2011, 2012... před deseti lety... jsem měl možnost tam rok učit... A to mě hodně ovlivnilo a řekl jsem si, že vlastně... musím jakoby být schopen propojit svůj osobní... já jsem vlastně do té doby neměl moc osobní život, no můj nejdelší fungující vztah je s touto školou, už 21 let (smích)... which is kinda sad... ale takže to mě ovlivnilo a myslí, že potom roce 2012, když jsem se vrátil, tak jsem to měl v hlavě srovnaný a myslím, že kdyby se mě někdo zeptal z dětí, tak řeknu, že jo. Do té doby bych asi... mnohokrát jsem nad tím přemýšlel, když jsem začal přemýšlet... ale do té doby bych asi nebyl schopnej lhát, jakože říct „*Ne, nejsem, mám ženu a dítě, nebo co ti je potom*“, ale spíš bych jako asi to otočil tak a řekl bych, jako jak by to ovlivnilo můj vztah k tobě, jako učitel a žák... takže takhle bych to asi jako dřív vyřešil... protože ta sexuální orientace, dokud neobtěžuju svého studenta, tak nehraje roli žejo.“

Karel: „Takže, kdybych se zeptal, jak se žáci staví k vaší orientaci, to je další otázka, tak byste odpověděl jak? To jsme vlastně už zodpověděli.“

Respondent David: „Asi si myslím, že v současné době, že oni to jako neřeší, si myslím. Mně se na to hodně ptají lidi, když zjistí, že jsem učitel... hodně si myslím, že spekulují, myslím, že všichni řeknou, jojo, on je gay, ale vlastně nejsou si jistí, protože mě nikdy neviděli mě líbat se s někým tam líbat se ve sborovně... No takže si myslím, že ti žáci... jakoby myslím si, že to neřeší, spekulují, ale vlastně to není to pro ně problém, možná by to chtěli vědět... ale dělá to taky ten gympl, situace by byla asi jiná, kdybych učil na učňáku třeba takový obraběče kovů, nebo zase... každá škola má svoje specifikum, když to budou kadeřnice, těm to bude úplně fuk, takže je to strašně daný tou školou... a gymnázium je podle mě akademičtější, ty děcka mají

nějakou intelektovou základnu a možná jim to nedovolí ani ten respekt k učitelí... jako u nás na škole se nikdy nestalo takový to, že by žák řekl učitelce, že je piča... to se jako u nás nestalo... jako tento typ chování žáků...“

Karel: „Další otázka teda, jestli jste zažil nějakou nepříjemnou situaci spojenou s vaší orientací ze strany rodičů vašich žáků? Třeba na třídních schůzkách, nějakéj anonym...“

Respondent David: „Ne, já jsem už 19. rokem třídním, takže se potkávám už 19 let ... potkávám se, a zase to souvisí, nevím, teď to bude vypadat hrozně kastovně, ale ti rodiče jsou... nechci říct, že jsou všichni vysokoškolsky vzdělaní, ale většina je, ale jsme velký město, jsme univerzitní město, nejsme nějakéj zapadákov. A nesetkal jsem se, jo jako zasem to je moje povaga, já přistupuju k těm rodičům jako k partnerům, mají u nás děti, musíme se respektovat, víme o sobě, měli jsme vždycky hezkej vztah s těma rodičema. Teď mi poslala jedna maminka strašně hezkou reakci na třídní schůzky... počkej, já si to donesu... to mě potěšilo... ona mi napsala: *„Můj milý kamaráde, byl jsi dnes skvělý, moje dcera ani neví jaký dar od života dostala, že tě potkala. V tobě se kloubí zážitková pedagogika s elegancí a rozvahou. Děkuji za vše. Celá třída rodičů tě miluje, rozdáváš lásku a ta se ti mnohonásobně vrací.“*

Karel: „Tak to je krásný!“

Respondent David: „Ale zase rodiče můžou bejt pain in the ass... jo jako, když mají představy, že jejich dítě má navíc a teď učitel jim dá horší známku, ale to vždycky říkala i kolegyně... rodiče prostě potřebuješ mít na své straně, jo jako nechceš tam žádnou konfrontaci, může to nastat a je to nepříjemný jo, ale... já se je taky snažím pochopit, ne všechny děcka mají ideální podmínky doma a když někdy vidím toho rodiče, jak se chová, tak si řeknu, že to děcko není vůbec horší... ale teda ze strany rodičů ne. Žádnou invektivu, nic.“

Karel: „Takže když to vezmeme společně s těmi žáky, učiteli, tak zkušenosti s nevhodnýma poznámkama vůči orientaci, jsou nějaký?“

Respondent David: „To si pamatuju, a opravdu to jsou ty první dva roky, co jsem učil, tak tam byly někdy ze strany těch studentů kluků, jakoby rádoby vtipný poznámky... nebylo to moc a já jsem zase... ty studenty musíš říct, že to co děláš, tak to děláš upřímně. A mnoho mých kolegů. Co jsou gayové, tak ti nejsou prostě upřímní... a je to těžký říct 25letýmu absolventovi ať je upřímný, to nejde, tím si musíš projít sám. Ale myslím si, že ta upřímnost a ta... ten respekt vzájemnej je jediná cesta... na začátku své kariéry si pamatuju na pár... opravdu pár, bych

spočítal na prstech jedné ruky... takových rádoby vtipný poznámky, kterým jsme se ale zasmáli, jako žádný hrocení a udělat to prostě tak, abychom z toho oba dva vyšli dobře, ta upřímnost a otevřenost a nehrát si na něco, co nejsem, tak je strašně důležitá... že prostě ti kolegové, kteří nejsou upřímní a otevření, tak musí hrát roli, a to je vyčerpávající strašně.“

Karel: „Potom teda, jestli jste řešil někdy situaci, kdy za vámi přišel žák, který se týkal její nebo jeho sexuální orientace?“

Respondent David: „To se mi stalo, že... nebylo to jako častý... pár jako příkladů takových jsem měl... dokonce jsem jedné studentce pomáhal najít na člověka, který by mu mohl pomoci, což se pak neukázalo jako dobrý, protože pokud nemáš osmnáct, tak to má řešit zákonný zástupce, ale jako neobrátilo se to nějak jako proti mně... jo, a byli to jakoby transgenderový problémy jo... a pár jako takových pár, že přišli a že si chtěli popovídat...já když jsem byl třeba v té Americe, tak tam byl jako nějaký LGBT klub, který vedli učitel, Michael se jmenoval, byl to učitel dějepisu, takovej jako velmi super učitel a chlap, milej prostě člověk chytřej a oni tam nedělali žádný jako agitace, ale spíš to bylo takový jako psychologický, že ty děcka, který se hledali a potřebovali takovou role model, tak za tím *Jackem* (jiné jméno, aby byla zachována anonymita) jako chodili... a to se nestalo jako, že by někdo... že... v jednu chvíli jsem jako přemýšlel, že co by se stalo, kdybych nabídl kroužek třeba ve středu ve 14 hodin kroužek ve klubovně (smích)... ne, jako, fakt jsem o tom přemýšlel. Jako, s tím, že to asi neudělám, žen na to nemám... možná koule, nebo jako... ale jako mnoho těch našich žáků by to jako potřebovalo, ale za tu dlouhou kariéru, co mám, tak by těchto lidí, co za mnou přišli a vytušili nebo věděli, že jsem gay, a přišli, že chtěj poradit, tak je jako málo, fakt do pěti případů... a... jako... no... stop... tak to je...“

Karel: „Takže takhle by to k tomuhle za vás stačilo?“

Respondent David: „No, ještě co si pamatuju, že ty dvě lesbičky, co byly u nás ve škole a otevřeně spolu chodily za ruku a všichni to otevřeně věděli, tak ty byly... no někde prostě seděly vedle sebe a držely se za ruku a možná asi se líbaly... a kolega z toho udělal ohromnou kauzu a zavedl je prostě do ředitelny jo... že prostě... a pan ředitel... řekl no jakože, s' se... protože ty holky tam šly s tím, jestli je vyhoděj ze školy nebo co se bude dít a on říkal, no jakože, jestli já tady budu ředitel, tak vás nikdo nevyhodí a to bych se o to postaral a problém by měl ten vyučující, že tohle bylo takový hezký, ale já jsem se s tím nesetkal... ty holky určitě, kdybychom se s nima bavily, tak by měly asi jako nějaký minor problém... no, jako málo...“

Karel: „Teď teda ohledně té orientace v té výuce, věnujete se tomu tématu homosexuality v rámci výuky?“

Respondent David: „My jsme to... nebo... tak určitě se to dá řešit i v biologii... já hodně, tím, že dělám věci se světovou školou, tak tam jsem se díky tomu k tomu hodně dostal... k genderovým stereotypům, dělali jsme panelovou diskuzi na téma HIV, to byla velká akce tehdy, potom, že kluci nepláčou... jakože jsme to otvírali v rámci... ne úplně v rámci toho vzdělávání přímýho, ale v těch mimoškolních aktivitách typu světová škol, tak jsme to dělali... i jsem vlastně pilotoval spoutu věci pro Arpok, který byly takhle směřovaný takhle na ten gender a rovnoprávnost, minority a tak... ale je to prostě moje iniciativa a můj zájem...“

Karel: „A myslíte, že by to mělo být zapojeno víc takhle do společenskovedních disciplínách, že by se o tom mělo víc mluvit?“

Respondent David: „Mělo by se o tom víc mluvit, protože zaprvé ta společnost se vyvíjí, děcka vidí nějaký příklady, ať je to v nějakých fiktivních seriálech nebo dokumentech nebo whatever, a my máme ty studenty v rozpětí 11-19 a určitě by se tomu mělo věnovat víc času... a jsou podle mě témata, který by se mohly ubrat a tady tomuhle by se mohlo zase věnovat víc času, protože si myslím, že je to aktuální... a jak je prostě možný, že poprvé za těch 20 let maturovala loňskej rok první transgender studentka? Vždyť to není možný... vždyť jsme jedna z největších škol v republice... dneska máme třeba psycholožku šikovnou, myslím, že za ní ty děcka dneska chodí jako víc, nevím...“

Karel: „Myslíte, že je české školství pozitivním klimatem pro gay učitele?“

Respondent David: „já... jako... já jako za sebe musím říct, že ano, že mám tuhle zkušenost... a je to... mám hrozně moc známých, příjemní lidi, učitelé, kteří dělají tu práci s láskou a jsou dobří... nemůžu říct, že ne všichni učitelé jsou gayové, ale už je nás prostě hodně, takže mnoho mých známých, co jsou učitelé a gayové, tak nejsou s tím... a to já nejsem žádný jako extra otevřený, že bych prostě dělal jako něco... ale jsou ještě ty druhý protipóly, co se ožení a mají děti nebo žijou v přetvářce a tak... ale to klima u nás na školy, kdybych tak jako já... to je podle mě... jako já na tu otázku nemůžu odpovědět, protože neznám to školství celý, ale tak, jak ho znám, tak mi přijde, že by to mohlo být docela welcoming, ale vím, že jsou případy, že to tak není, že se ti lidi dostali do situací, kde se cítí nekomfortně, ale to zase záleží taky na typu školy.... Mě vlastně jednou oslovil i scénarista z toho seriálu Ochránci, že mě oslovil, že by tam měla být i gay tematika a domlouvali jsme si kdy si zavoláme a nezavoláme, ale nakonec

z toho sešlo a nikdy jsme si nezavolali a moje kamarádka co to koordinuje, tak mi říkala, ať tam zavolám, ale já jí říkám, ty ale já nemám jako žádnou negativní zkušenost j... a takže jsem chtěl říct, že třeba ty scénáristy... jako je to pro ně téma... nevím no, jako pro mě ne... jako pro mě je to český školství si myslím že je v mnoha mnoha mnoha věcech rigidní, ale tím, že Češi jsou jako takoví salámisti a jako vlastně jim je úplně jako jedno, tak si myslím, že i ta orientace těch učitelů jako... oni se vlastně o to nestarají.“

K: „Přemýšlím teda...“

Respondent David: „Ještě mám teda jeden takovej úžasnej příběh, kdy jeden učitel byl právě v jedné učitelské soutěži, tak já jsem ho viděl, a říkal jsem ,že to je další gay, ale ta koordinátorka mi říkala, to není gay, on má ženu a děti... říkám aha, počkat (smích)... no a neuběhly ani tři roky a on se vyoutuval, má přítele, rozvedl se s ženou a tam je to jako mnohem komplikovanější, protože ta žena a on byli svědci jehovovi, prostě fucked up completely... jako mě samotnýho zaráží, že ty lidi se žení a mají ty děti, jako pokud je to jejich jediná motivaci mít dítě, tak to chápu, ale pokud ne, tak v dnešní době mě vždycky zaráží, že ti muži do toho jdou a buď to o sobě neví anebo to v sobě tak potlačí a potom to stejně řeší nějakýma únikama, když zůstávají v tom manželství nebo v tom partnerském vztahu... jo, takže to byl další ten učitel... jako já měl kdysi teorii, že gayové jsou lepší učitelé, ale to nevím no...“

Karel: „Za mě by to bylo tedy vše, chcete ještě něco doplnit?“

Respondent David: „Asi mě už nic nenapadá.“

Karel: „Tak mockrát děkuji za rozhovor.“

Respondent č. 2

Karel: „Tak prvně bych vás poprosil, jestli byste se mohl stručně představit, kde učíte, jaké předměty, jak dlouho se pohybujete ve školství.“

Respondent Daniel: „Oukej, tak co se týče školství... tak je mi 25 let, mám za sebou vystudovaný zeměpis a dějepis pro střední školy. To jsem vystudoval na univerzitě v *krajském městě* (neuvádím konkrétní město, aby byla zachována anonymita) a do toho jsem vlastně ještě studoval edukaci v oblasti kulturního dědictví na univerzitě v *krajském městě* (neuvádím konkrétní město, aby byla zachována anonymita), mám teda dva magisterské tituly a oba dva diplomy jsem získal v minulém roce, tedy v 2022... a hned od září jsem nastoupil na menší soukromou školu, druhý stupeň i gymnázium, *kousek od krajského města* (neuvádím město, aby byla zachována anonymita)... pohybujeme se v rámci jednotřídek o 18 až 20 studentech na jednu třídu... a zároveň do toho... to je teda soukromá škola... a předtím já jsem ještě půl roku učil během studia na klasickém velkém gymnáziu v krajském *městě* (neuvádím název města, aby byla zachována anonymita) s „xy“ třídami a žáky. Učím teda zeměpis a dějepis, popřípadě i nějaké úpravy podle možností ŠVP a RVP, takže otázky jako globální svět nebo modernizace společnosti, popřípadě i nějaké další předměty jako například speciálně starověké civilizace a státy a právo, vývoj vnímání státu...“

Karel: „To je tedy ta soukromá?“

Respondent Daniel: „Jo, to je ten soukromý gympl. Soukromá škola vlastně od školy až po gymnáziu. No a předtím jsem byl na klasickém gymplu v tom statutárním městě. Tam nevím ten počet, ale klasicky čtyři třídy v rámci jednoho ročníku, jedna třída 33 dětí.“

Karel: „Další otázka se tedy týká toho coming outu v té škole, jestli vůbec proběhl a pokud ano, tak jakým způsobem. Pokud ne, tak třeba proč ne... a v návaznosti na to i ten pedagogický sbor nebo mezi těma žákama, jestli jste o tom. Zavedli to téma.“

Respondent Daniel: „Tak co se týče té moje první zkušenosti, na tom státním gymplu, tak tam já, co se týče kolegů, tak jsem to vlastně... to neproběhlo, já to nijak neventiloval, možná proto, že jsem tam nebyl tak často. Jako byla tam jedna kolegyně, kterou jsem znal ze studií, tak ta jakoby věděla, že mám přítele, ale to bylo všechno... no a s učiteli ostatními jsem to jakoby neřešil... nebo neřešil... neměl jsem potřebu, proč bych to měl vznášet... nebylo to pro mě jako důležitá věc v rámci komunikace... a co se týče studentů, tak já vím, že jsme se k tomu

několikrát dostali v rámci prvků a třetáků... a já sám vím, že v rámci toho jsem nějaký první měsíc, dva... o tom se nechtěl bavit a pak prostě se stalo to, že našli moje sociální sítě a tam to věděli, ale nijak to nereflektovali z té jejich strany, jako neměli potřebu o tom mluvit... stejně tak já jsem to nereflektoval, jako věděli jsme to... pak jsme se o tom jako bavili, jak dlouho se znám s přítelem a takhle tak... vyptávali se jako na různé věci, ale spíš jsem to vnímal jako tak ze zajímavosti, zároveň mně přišlo, že v jedné z té tříd se něco podobného řešilo, takže to bylo jako dobrý pohled z toho... jakože to bylo možnost vidět. No a co se týče té školy, kde já jsem teď, tak tam já jsem to... co se týče pedagogického sboru, tak já jsem si na začátku řekl vnitřně, že to nechci řešit, nechci to otevírat jako téma, ale když přišla ta otázka... jako jak to je, s kým bydlím, jestli někoho mám... tak jsem jim normálně řekl, že mám přítele... a ze strany vlastně všech, tak jsem se nesešel s nijakými jako negativními postoji k tomu. V některých případech to jakoby bylo v pohodě, v některých... Takový jako neutrální reakci bych řekl. Ale jako myslím, že to bude tím, že v rámci jako toho kolektivu, tak nejsem první, kterej jakoby nebyl v heterosexuálním páru... takže to jakoby nebyla pro ně jako nějaká novinka. Takže to vnímám jakoby tak, že vlastně na tom soukromém gymnáziu, tak je vlastně jako takový volnější to myšlení. Co se týče studentů, tak... tam já mám asi trochu blok a rozděluji druhý stupeň a gymnázium. Nevím proč je to tak... možná mám pocit... Spíš je to asi z mého, že jako mám potřebu u těch mladších si držet víc odstup a nějakou větší profesionalitu než navazovat ty vztahy... takže tam já vím, že několikrát padla otázka, že s kým bydlím, tak jsem odpověděl, že se spolubydlím, takže tam jako nedošlo k nějakému coming outu. Nechtěl jsem se o tom bavit, ale zase na druhou stranu... nikdy jsem se o tom nějak víc nebavil, nikdy jsem jako z mého pohledu neřekl něco, co by nebyla pravda nebo tak. Na gymnáziu, tam jsem to vůbec neřešil, k té otázce jsme se nedostali nijak, jako jsem tam poměrně čerstvě, ale zároveň vím, že třeba v rámci maturitního plesu, tak tam jsem jakoby byl s přítelem, prostě jako pohoda a nijak to nebylo reflektováno, jako nijak výrazněji v té třídě... a zase si myslím, že to je tím, že i ostatní kolegové... ne, že deklarují, ale jsou oukey s tím, těm studentům sdělovat, že taky ví, že to tak je v tom sboru, takže to pro ně není asi nějaký překvapení nebo něco zvláštního, že by o tom museli moc mluvit.“

Karel: „Ovlivnila třeba jakoby ta sexuální orientace v rámci toho pedagogického sboru nějak klima toho sboru, nebo jako byli nějakí učitelé nebo někdo na té škole nebo skupina nějakých lidí, co se na škole pohybují, která by tu orientaci vzala líp nebo naopak hůř?“

Respondent Daniel: „Mhm, teďka tady na tom soukromém si myslím, že ne, že tam tím, že to tam už nějak bylo, tak já osobně vnímám, že se tam řeší jiné věci než orientaci... jako třeba

nějaká sympatičnost toho člověka, obor ve kterém se pohybuje a... zájmy, koníčky... takže tam bych řekl, že ne... a vnímám, nebo vnímal jsem poměrně dost, že na tom státním gymnasiu to jakoby nějaká otázka byla, především teda jako u starších kolegů, třeba jsem jako viděl, že některé kolegyně s tím měly jakoby problém o tom vůbec debatovat nebo ani ne u mě, ale hlavně když se to řešilo jakoby v rámci těch otázek třídy. Zároveň vím, že jeden kolega se ke mně snažil být jakoby ala inkluzivní a přišlo mi to hrozně uměle nasazený... jakože mně bylo vlastně nepříjemnější, že o tom mluvil tak jak o tom mluvil ala inkluzivně, než jakokdyby se o tom vůbec nebavil, nebo se o tom nechce bavit. Jo, jako tímhle tím mi to přišlo jakoby uměle hraný... jakoby pojďme přivítat všechny, ale vlastně na druhou stranu vlastně neví jak se k tomu chovat... no a necítil jsem od něho, jak by zareagoval, kdybych řekl, že to takhle je, takže takto to vnímám... jako velkej rozdíl mezi těma dvěma institucema... ale myslím, že to bylo hodně... nebo mně přišlo, že to je tím věkovým rozložením toho sboru, protože tady se zatím bavíme o nějakých 25...“

Karel: „I nějak genderově?“

Respondent Daniel: „Mhm, to bych neřekl, za mě... já jsem vnímal, že na tý škole bylo poměrně... bylo to až velmi zvláštní, že tam byl poměrně vyrovnaný počet učitelů a učitelek, nebo těch, co se identifikují jako muži a ženy... ale vlastně, já s kolegyní jsme tam byli pod 30 let, pak jsem věděl, že tam jsou tři lidé do 45... a všechno to jakoby stoupalo výš a nejvíc vlastně pak kolem těch 55 až 60 let. Takže za mě to bylo tím věkem spíš... a když si jako trochu domýšlím, to je jako můj pocit, tak jsem tam vnímal, že ten gymnasiu měl nějakou starou a tradiční historii klasické velké školy a z mého pohledu to bylo v jejich očích bráno jako něco takového co do toho úplně nepasovalo. To bylo tohleto... no a co se školy týče, kde teď jsem, tak tam je... prochází tam jakoby rozhodně lehce více jakoby žen, nebo těch, co se identifikují jako ženy, ale já si právě myslím, že to vychází z toho, že poměrně dost osob je tam fakt otevřených, mají dlouhodobé partnery, nebo o tom komunikuje v běžném životě... jako tam to není takovej problém, přestalo to být jakože otázka v tom kolektivu.“

Karel: „To by byl teda ten pedagogickej sbor. Když se zaměříme na ty žáky... jak se teda dozvěděli o té orientaci, pokud s ní jsou teda obeznámeni... tak to bylo teda z těch sociálních sítí?“

Respondent Daniel: Jo, v případě toho státního gymnasiu, tak tam se to dozvěděli přes sociální sítě, ale bylo to spíš tím způsobem, že já jsem o tom s nima nemluvil, co se týče sociálních sítí,

tak věděli, že nějaké mám, pak si mě našli... já to jako nijak nereflektoval a sociální sítě jsem si nijak neupravoval. Takže jsem to jako nechal takhle na volno, byl jsem s tím v pohodě, že to přijde, přišlo to... no a pak jsme se o tom jakoby párkrát pobavili, když se řešili jako věci v těch třídách, tak jako kdyby na to padla narážka nebo otázky... ale tam jsem s tím... já jsem s tím byl vlastně vnitřně víc oukey, protože ty třídy jsem měl jen párkrát, takže jsem tam nebyl na stálo... z mého pohledu jsem tam nebyl na stálo... jo, jako přišel jsem tam dvakrát do týdne, byl jsem takovej ten venkovní učitel, kterej tam přijde odučit jen to, co ho baví a může odejít... takže pro mě to nebylo ten problém, zároveň vlastně i ta jako taková jsem jim pak byl o dost blíž, když jim bylo 20 let, takže jako já jsem věděl, co je to Instagram, co je to BeReal... takže jsem jakoby zapadl nějakého jejich obrazu... no a přišel jsem jakoby s něčím jiným, než klasickým memorováním si všech poznatků, takže v té chvíli jsem tam měl tak trošku výsostné postavení. Co se týče teďka té soukromé školy, tak tam... já si myslím, že u velké části gymnázia, tak tam to... přišlo vlastně v rámci toho plesu maturitního, kde jsem byl s přítelem. Ale třeba v rámci jako obědů, kde jí jako všichni studenti i učitelé, tak se normálně bavím s kolegy o tom, takže věřím, že třeba slyšeli. Ale jestli se to nějak ví nebo se to víc řešilo, tak to z mého pohledu to tam není, nebo nezaregistroval jsem to, ani nějakou výraznou změnu chování té třídy.“

Karel: „Takže když se zeptám, jak se k tomu vlastně staví?“

Respondent Daniel: „Jo, tak tam jsem jakoby... u toho gymnázia jsem neviděl žádnou změnu. Co se týče u základky, tak tam já popravdě nedokážu odhadnout, jak by reagovali, protože jsou v nějakým vlastním vývoji, ať už emocionálním nebo v rámci skupiny... a občas tam reflektuju, že se objevují homofobní narážky... a teď je jako otázka co je hranice, kdy je to v rámci jenom té skupiny, kdy to myslím ne nijak vážně... a samozřejmě v letošním roce, i minulém, tak Andrew Tate, tak to je pro ně stálé téma a objevují se tam právě podporovatelé, kteří s ním souzní... a teď je ta otázka, kde je ta hranice, kdy už nesouzní... a no, nejsem teď úplně ve chvíli, kdy bych se cítil příjemně to s nimi řešit...“

Karel: „No, zažil jste někdy nějakou nepříjemnou situaci spojenou se sexuální orientací ať už ze strany žáků nebo i třeba rodičů těch žáků, zdali to třeba vědí ti rodiče...“

Respondent Daniel: „Na gymplu jsem nezaregistroval nic. S rodiči já nikdy ještě žádný problém celkově nikdy neměl, takže jsme to nikdy nemuseli reflektovat a vlastně ani asi nevím, jak bych zareagoval... ale ne, žádnou jako nepříjemnou... nebo takhle... nemám jako přímo

nepříjemnou zkušenost jako v tom, co se týče v interakci se mnou. Jako vnímám občas v té třídě, že se to nese v nějakém duchu nebo jsem možná špatně přečetl tu třídu v té chvíli, ale že jako vím, že by mi tam nebylo příjemně, kdybych věděl, že to vysloveně ví ode mě, kdybychom se o tom takhle bavili, ale není to nikdy, že by to bylo vztahováno proti mně.“

Karel: „A co z té strany těch žáků? Nějakou tu nepříjemnou situaci jsi zažil nebo vlastně vesměs neutrální až pozitivní?“

Respondent Daniel: „Vlastně vesměs neutrální a pozitivní, ale to je právě jako otázka... jako pokud můžu dát příklad, tak v případě deváté třídy, tak například včera byl ve škole mini trh, ve kterém byla možnost malování pomocí makeupu a třeba právě část kluků se nechala plně namalovat, někteří si asi dělali srandu, ale v rámci té hodiny potom jsem vlastně nereflektoval žádný narážky mezi sebou... ale nedokázal jsem rozšifrovat jestli to berou jako srandu nebo ne... za mě už to bylo na té hraně... ale je to vlastně jako z vnímání venkovního pozorovatele. Nemám pocit, nemám v té třídní atmosféře tu odvalu, nebo prostor, abych já z toho vystoupil a řekl, je to takhle, takhle to mám já.“

Karel: „Potom teda, jestli jste řešili nějakou situaci, kdy žák přišel s nějakým problémem, který by se týkal právě té sexuální orientace?“

Respondent Daniel: „Mhm, no... teďka na tom soukromém gymplu ne, ale na té státní škole, tak tam jsem se s tím setkal v rámci vlastně prváku, kdy... jako já tam byl krátce... ale byl tam jeden pár, který spolu už chodil nějakou dobu a právě těsně před Vánoci proběhl poměrně drsný rozchod... bavíme se o holce a klukovi... a vlastně ta atmosféra byla poměrně nepříjemná, bylo takový to skupinkování, narážky na sebe a tak... a vlastně ten kluk přišel s tím, že moc neví jako s kým to řešit, že vnímá v té třídě tu atmosféru jako ne úplně ideální... a právě otázky jako jak komunikovat s tou třídou, sám se sebou... říkal mi, že rodiče to ví, ale neví jak to téma přinést té třídě.“

Karel: „Jako téma toho rozchodu?“

Respondent Daniel: „Ne, téma jakoby vlastně... jo, já jsem to neřekl vlastně ještě... a...“

Karel: „Já jsem se do toho zamotal možná (smích).“

Respondent Daniel: „Jo, byl prosinec a rozešel se kluk a holka, takže špatná situace. A přelom duben a květen, tak přišel ten kluk za mnou a... že je vlastně gay. Takže tam došlo vlastně

k rozhození té situace celkově. Oni se začali bavit, pravděpodobně došlo k tomu, že si to řekli, ale teď tam byla ta otázka, jak to sdělit většině té třídy. Tam bylo zajímavý, že vlastně reflektoval zároveň tu svoji pozici, ale zároveň i reflektoval, že to může být i dost nepříjemné pro ni. Takže teďka nějak jako... já se jako přiznám, že pro mě to byla hodně náročná věc vlastně na psychiku, řešil jsem to i s kolegyní a s dalšími kolegy potom, co on s tím byl oukey se o tom začít bavit... a myslím si, že když jsem tu třídu opouštěl, takže se tam dalo... on byl oukey s tím to sdělit té třídě a já jsem nezaregistroval žádný homofobní narážky nebo něco takového, což беру jako především velkou úlevu a jsem rád za něj, že měl tu odvahu s tím vystoupit a řešit to.“

Karel: „Myslíte, že ten fakt, že je to gymnázium k tomu nějak prospívá nebo naopak?“

Respondent Daniel: „Ano, věřím tomu zároveň, oni se dlouho znali, byl to osmiletý gympl, takže kolektiv fungoval, znali se... vypadalo by to asi jinak, kdyby to byl učňák nebo tak, tam si myslím, že by ty míry tolerance byli asi trošku jinde.“

Karel: „Další otázka, tady je to trošku složitý s tou aprobační zeměpis-dějepis, ale věnujete se těm tématům homosexuality a sexuální orientace v rámci výuky?“

Respondent Daniel: „Jestli se vyhýbám?“

Karel: „Nene, věnujete.“

Respondent Daniel: „Jo, věnuju! No... takhle, v zeměpisu to jako reflektuju v otázce třeba... s devátáky, když třeba když jsme teď brali otázku českých občanů a nějakých charakteristik, jako rozvodovosti, sňatkovosti, tak tam se na to naráží, ale není to tak, že přijdu s tím tématem, jako tady je. V případě dějepisu, jak se k tomu dostávám... nějak jako otázky každodennosti, minority v historii, ale není to téma... asi jsou období, kdy já jsem víc v pohodě s tím přijít a bavit se o tom... Jako v rámci sexuality a starověkého Řecka a Říma, pak v renesanci... ale hodně se bavíme se o událostech 20. století, ale tam ne že s tím nepřicházím, ale necítím se úplně příjemně s tím přicházet, protože to trošku vnímám nebo... mám lehce strach, aby to nedošlo k tomu, že si vlastně vyslechnu, že je to nějaká agenda se kterou přicházím a chci ji na ni hodit... jako nebráním se diskuzi, ale nejsem ten, co by ji aktivně přinášel do té hodiny, jako když na ni narazíme, tak ano, bavíme se dál, ale není to tak, že bych s tím, přišel, že se o tom budeme bavit.“

Karel: „Mhm, moje poslední otázka je, jestli si myslíte, že je vlastně české školství pozitivním klimatem pro gay učitele?“

Respondent Daniel: „Uuuh, oukey. Pozitivní pro učitele?“

Karel: „Jojo, pro učitele, pro gay učitele.“

Respondent Daniel: „Přemýšlím... je to otázka, jako já to reflektuji i když jsem se jako bavil s kolegy, se kterými jsem třeba studoval... já si myslím, že je to lepší a že dochází k nějaké postupné obměně, změně ve způsobu přemýšlení, jako co to znamená, jak to ovlivňuje a neovlivňuje... samozřejmě na každé škole se bavíme o jinak dlouhém rámci, takže věřím, že na jedné straně jsou školy a nebavím se jen o gymplech, věřím, že to jsou učňáky, věřím, že to jsou různé školy, které jsou s tím zcela oukey a reflektují to, ale na druhou stranu věřím, že jsou i těžké a konzervativní školy, které si udržují tu svoji postavení tak, jak jsou... a je otázka, z jakého důvodu to je... nemyslím si, nemusí to být otázka věku, protože jsem zažil ředitele kolem 65 let, kteří byli úplně oukey a dokázali jsme se bavit o spoustě věcech. Zním kolegy, kteří ve svých 25 letech nebyli moc ochotni akceptovat, že mám nějakého přítele, za kterým jedu na víkend. Takže si nemyslím, že je to o nějaké otázce věku, myslím, že to je postupná změna, řekl bych, že se to posunulo k lepšímu, když to třeba porovnám s tím, jak to bylo dříve. Jako já měl štěstí, že už když jsem byl na zakládce, tak jsme měli vlastně gay ředitel, který hodně v rámci toho maloměsta, tady se bavíme o 4tisícovém městečku, tak jako byl velice pozitivně přijat v tom, že tam takhle funguje a myslím si, že se to posouvá, myslím si, že už to... já doufám, že už to není takový téma hodně často... a nedokážu teďka říct, jestli to tak ve skutečnosti je... to je jako jen můj pocit... no a je otázka, jak to bude dál, ale taky si myslím, že je to hodně obměnou, co já vnímám, tak velkou obměnou studentů. Je jako hodně velké rozdíl, jak se chovají čtvrtáci a co vnímají jako nějaké téma versus co vnímají jako nějaké téma šestáci nebo sedmáci... a není to jen v rámci jejich vývoje a profilování se nějakým směrem, ale myslím si, že se celkově mění ten úzus, jak by to mělo být.“

Karel: „Mhm, dobře, chtěl byste k něčemu ještě něco dodat? Napadá vás ještě něco?“

Respondent Daniel: „Přemýšlím... asi mě nic nenapadá.“

Karel: „Dobrá, tak mockrát děkuji za milý rozhovor.“

Respondent č. 3

Karel: „Dobrý den, první otázka je, zdali byste se mohl stručně představit. Kde učíte, jaké předměty, jak dlouho se pohybujete ve školství atd.“

Respondent Max: „Jasně, tak teď učím šestým rokem na střední škole v *krajském městě* (pro zachování anonymity neuvádím konkrétní město). Do teď jsem teda učil matematiku a teď teda ještě budu učit fyziku. Do toho mám ještě na nižším gymplu takový čtecí semináře. No, a ještě teda učím třetím rokem na fakultě tak nějak.“

Karel: „Taky tu matematiku?“

Respondent Max: „Taky, mhm.“

Karel: „Potom teda ohledně toho coming outu, jestli teda proběhl v té škole, ať už jakoby na půdě školy, co se týče toho pedagogického sboru nebo mezi žáky.“

Respondent Max: „No, nevím, jestli se to dá počítat jako coming out, když to nebylo nijak organizované. Jako neskrývám to, myslím si, že jak už tam jsem dlouho, tak to jakoby nějak už tak všichni vědí. Na druhou stranu tam nikdy nebyla jako nějaká fáze, že bych to nějak cíleně nebo šířeně někomu říkal. Takže asi těžko se mi jako hodnotí, kdy to nějak kolegové věděli nebo takovéhle věci.“

Karel: „No a tedy, když se to tedy dozvěděli ti kolegové, jakým způsobem to přijali nebo jak to brali?“

Respondent Max: „No, já asi nikdy v životě jsem se nesetkal s nějakým špatným přijetím nebo nějakou špatnou reakcí v okolí nebo v pracovním kolektivu, rodině... no a tady to jako nebylo výjimkou.“

Karel: „Je třeba nějaká skupina těch učitelů, která by v tom pedagogickém sboru vzala líp nebo hůř? Jestli třeba byly nějaký poznámky nebo narážky nebo tak.“

Respondent Max: „Nene, nebo teda alespoň já o ničem nevím.“

Karel: „Ovlivnila ta sexuální orientace nějakým způsobem klima toho pedagogického sboru?“

Respondent Max: „No... já nevím. Já si myslím, že to asi... z mého pohledu mi přijde, že se to nijak neprojevuje nebo že to nijak nemá vliv na ten pracovní kolektiv a vztahy s kolegy. Říkám,

jsme tam teda dva gayové a jedna kolegyně lesba v tom sboru a... nepřijde mi, že by to nějak jako ovlivňovalo nějaké třeba chování kolegů nebo něco takového.“

Karel: „Takže to bylo přijato vlastně pozitivně, kdybychom to takhle shrnuli?“

Respondent Max: „Jojojoho, já to беру ano, přesně. Když na to někdo... jak to říct... tohle mě třeba jako... národnost, barva kůže a tyhle věci, které by neměli toho člověka asi nějak definovat ve vztahu k ostatním, respektive neměl bych si vybírat podle těch vlastností nebo charakteristik, jestli to je dobrý kolega nebo dobrý kamarád, takže ano... když mi to vlastně někdo jako... neeší nebo nebere v potaz, tak za mě to je vlastně dobře. Jako taky se běžně nepotkávám s lidmi, kteří mi na setkání říkají, že „já jsem heterosexuál“... tak je tohle za mě jako... jak to říct... zdravé a bezpečné prostředí, když to lidi berou jakože normálně a vlastně to jako přechází... to je pro mě ta cesta k tomu... té... jak to říct... k té emancipaci a vyváženosti.“

Karel: „Co se týče toho věkového rozložení pedagogickýho sboru, tak...“

Respondent Max: „No, my jak jsme ta fakultní škola, tak tam máme nižší ten věkový průměr... nevím teda kolik... prostě mladší kolektiv... máme tam i docela dost mužů, ... no a jinak jsme škola středně velká, tak 500 dětí.“

Karel: „To by bylo k tomu sboru. Když se přesuneme na ty žáky, dozvěděli se o té sexuální orientaci nebo jsou s ní obeznámeni?“

Respondent Max: „Jojojoho, bylo to asi stejně jako u těch kolegů. Nemělo to nějakou... nějak jsem to neplánoval, nemělo to nějakou organizovanou fázi a...“

Karel: „Jak se to dozvěděli třeba?“

Respondent Max: „Přemýšlím, jestli tam byl moment... no u některé třídy to bylo před covidem. Tak míváme v adventu taková jako... trhy pro rodiče na škole a součástí jsou nějaká vystoupení žáků, tak tam se byl podívat můj expřítel, takže to si myslím že... ne, že bych ho nějak představoval, ale v tom ruchu mezi těmi dětmi a rodiči, tak asi nějak jako... jsem se s někým potkal, tak to asi jako zavnímali... takže možná tohle byla jedna z prvních zkušeností. No, a pak i věci třeba... nevím... když jsme se třeba bavili o letních prázdninách, tak mi nedělá problém jako říct, že jsem byl na dovolené s přítelem, jako nekamufluju to nijak, že by to byla přítelkyně nebo kamarád, takže asi takhle jako nějak postupně, prostě tím, že to nijak netajím.“

Karel: „A jak se staví ti žáci k té orientaci?“

Respondent Max: „No, tak... můžu říct asi jen svůj dojem, nijak jsem se jich neptal... Myslím, že to berou bez problémů asi i díky tomu, že jsou už ta nová generace.“

Karel: „Je třeba nějaká nepříjemná nebo negativní zkušenost, ať už třeba od těch dětí nebo od rodičů těch dětí?“

Respondent Max: „Ne, od rodičů vůbec, od dětí taky ne asi... jako třeba nedávno... taková zkušenost... máme takový čtení a děti si tam čtou texty, který i vybírám já a sdílíme to, svoje postřehy a tak... no a jedna slečna tam doporučovala knížku Srdcerváči a to je knížka myslím od nějaké severské spisovatelky o vztahu dvou kluků právě... takový ragbista... a řeší se tam to jeho vyoutování v tom týmu heterosexuálních kluků... a je to takový milostný příběh a na Netflixu o tom vznikl i seriál, takže to tam ta jedna slečna představovala... a postupně se začalo ozývat, že já mám i další díl a tak... takže taková minizkušenost, tak jsem říkal, že se podívám na ten seriál, takže spíš taková pozitivní nebo neutrální zkušenost nebo vnímání.“

Karel: „Takže něco vyloženě negativního tam nic nebylo?“

Respondent Max: „Nene, nebo jako pamatuju si, že třeba v dílnách psaní tvořili děti příběh dohromady a zakomponovali tam transgender osobu... za mě, já... a neptal jsem se, že jestli to zakomponovali kvůli mně, že mají učitele gaye, tak že mě chtěli potěšit nebo naopak si z toho udělat srandu a dáme tam tuhle postavu... Takže vlastně nevím, na kolik... jako jaké to má příčiny nebo co se těm dětem vlastně honí hlavou, spíš tak jako jenom teda asi vnímám, že to pro děti obecně tohle téma není nic cizího.“

Karel: „To mě vždycky uklidňuje, když to slyším. Takže ze strany těch rodičů taky žádný problém?“

Respondent Max: „Nenene.“

Karel: „A nějaký zkušenosti s nevhodnými poznámkami celkově na té škole, kdokoliv? Nebo nějaké předsudky...“

Respondent Max: „Já jako fakt osobně žádnou takovou zkušenost nemám... myslím si, že ani mezi dětmi se to nějak neřeší... My tam máme třeba i zkušenost, že se tam někdo vyoutoval, ale vlastně ani s tím tam nevím o ničem špatném.“

Karel: „Tak v návaznosti na to bych se zeptal, jestli za vámi někdy přišel nějaký žák s nějakým problémem, který by se týkal právě jeho nebo její sexuální orientace?“

Respondent Max: „Mhm, no tak za mnou ne, ale... kolega měl holku ve třídě a potom vlastně začala řešit změnu identity, nebo to s jakým pohlavím se identifikuje... no a změnila si vlastně jméno, nevím vlastně jestli formálně, ale všichni ve škole ji oslovují tím vybraným chlapeckým jménem a řešilo se, kam bude chodit na záchod a to teda nevím, jak to dopadlo... ale teď teda z nějakých těch pedagogických porad nemám žádné informace, že by se tam řešila nějaká šikana ohledně toho... jako byla tam nějaká fáze, kdy ta třída s tím nějak pracovala, byla tam i psycholožka a metodička prevence, které pracovaly s tou třídou a evidentně teda úspěšně, protože fakt nevím o tom, že by byla nějak vyloučená.“

Karel: „Ještě jestli se věnujete tomu tématu homosexuality nebo té sexuální orientace v rámci výuky.“

Respondent Max: „No, někdy jsem to tam zakomponoval... Když jsem suploval na nižším gymnasiu biologii... Jo, vzpomínám si na jednu aktivitu, tam jsme otevřeli téma, že v té přírodě taky poměrně běžná, taky se tam vyskytuje u různých druhů stejnopohlavní páry... tak jsme se bavily třeba u nějakých šelem, třeba vlci, že jsou jako dva samci a vládnu té smečce, že jsou jako silnější... pak jsem našel nějaké studie u tučňáků, že asi 10% párů, co vychovává mladé, tak jsou prostě stejnopohlavní... takže vlastně jsem tím chtěl ukázat, že to není jenom výsada nebo záležitost člověka, ale že vlastně tomu dochází i té v přírodě, že to není nic neobvyklého.“

Karel: „Tak poslední otázka, jestli si myslíte, zdali je české školství pozitivním klimatem pro neheterosexuální učitele.“

Respondent Karel: „Mhm... no... já mám jako fakt jenom zkušenost s jednou školou, kde jsem šest let, takže si asi... ještě tím, jak žiju ve velkém městě a ta společnost je tady trošku otevřenější, tak asi to není úplně ten můj pohled až takový objektivní... trošku disproportionální. Uvědomuju si, že je spousta škol, kde to asi člověk nemá takhle jednoduché, ale spíš o tom zprostředkovaně vím. Víím, že se to občas ředí na té facebookové skupině Učitelé+... to je taková velká facebooková skupina, kde se řeší všechno okolo vzdělávání, přijímacích zkoušek i nějaké sdílení dobré praxe nebo když se mění ministři... no a tak taky tam občas někdy napsal něco o tom tématu, tak možná tam narazíte na něco zajímavého... no, takže já si myslím, že ty školy reflektují tu společnost... když je to společnost na nějakém malém městě, nechci, aby to tak působilo, že všechna malá města, ale když ta společnost je konzervativní a uzavřená, tak

věřím, že asi i na té škole, tak se to bude trochu odrážet i na té škole... a naopak, no... takže určitě je v tomhle... jako kam se posouvat, to určitě, ale myslím si, že na tom nejsme jako... kdybychom to srovnali s ostatními zeměmi, tak myslím, že jsme v lepším průměru v tom, jak to v tom školství je vnímáno... často mi připadá, že ty děti jsou víc otevření než třeba ty rodiče... což je asi normální, ten mladý člověk je nezatížený, nebo méně zatížený předsudky a tradicí... no, takže asi tak.“

Karel: „Chcete něco doplnit ještě něco k tomu, co jsme tu probrali? Napadá vás něco?“

Respondent Max: „Přemýšlím, ale asi mě už nic nenapadá.“

Karel: „Tak za mě je to takhle všechno a mockrát děkuji za rozhovor!“

Respondent č. 4

Karel: „Dobrý den, první otázka by tedy byla, zdali byste se mohl nějak stručně představit... vlastně kde učíte, jaké předměty, jak dlouho se pohybujete ve školství?“

Respondent Vojtěch: Tak učím na střední škole na gymnáziu čtyřletým v *krajském městě* (neuvádím konkrétní město, aby byla zachována anonymita respondenta) ... ehm, učím už přes dvacet let, vlastně od roku 2001... a učím biologii a chemii, vystudoval jsem Přírodovědeckou fakultu.“

Karel: „Tak to by asi k tomu úvodu stačilo, víc toho asi ani nepotřebuju. Teď teda k tomu výzkumu... jak tedy proběhl, pokud teda proběhl ten coming out ve škole.“

Respondent Vojtěch: „Proběhl, respektive mezi kolegama určitě... jakoby já svůj osobní coming out udělal až někdy těsně po studiu vysoké, řeknu třeba v pětadvaceti a to je vlastně i doba, kdy jsem nastoupil i k nám na školu a...řekněme dva roky na to jsem začal s nějakým svým nejbližším okolím jim to říkat... a teď si myslím, že to ve škole vědí jako všichni kolegové... a studenti to jako... nikdy jim to jako neříkám, ale vědí to z mnoha indicií o tom vědí... třeba když, třeba když já jdu na maturitní ples, tak se ptají jestli jdu s přítelem a tak... nebo teďkom mi začíná příští týden maturovat moje třída, kde jsem třídní, no a ti to taky jako věděj... prostě když se mě ptali, co bych chtěl jako dárek od nich... jestli něco s přítelem nebo tak, takže tam to jako taky věděj.“

Karel: „Jak to tedy proběhlo, co se týče třeba toho pedagogického sboru, když u těch studentů to tedy neproběhlo nijak oficiálně.“

Respondent Vojtěch: „Přemýšlím, jak to probíhalo... asi jsem nedělal, že bych si sezval lidi kolem sebe a byl jako, že teď vám tady chci něco říct... to určitě ne... ale prostě když... jako byl jsem do toho spíš dotlačenej víceméně doma... jako takový ty otázky, že kdy budou vnoučata a tak... tak jsem si říkal, tyjo co s tím... a to byla zrovna doba, kdy jsem začal chodit s jednou holkou a vlastně to bylo hodně dobře nastavený v tom, že to vypadalo, že by mezi náma mohlo být i něco většího a pak jsem si řekl nebo jsem si uvědomil, že je to strašně jako divný a nepřírozený a že to vůbec není to, co chci... a nějak jsem si to nahlas řekl a pak i za pár dní jsem to i jí řekl, což jako není úplně informace, kterou by chtěla holka slyšet... ještě k tomu to byla moje bývalá studentka, to mi bylo asi 28... no a pak jsem to prostě po různých debatách

s kolegama, tak jsme na to asi nějak přišli... jako když teď přijde někdo nový, tak to není jako první informace, kterou říkám, ale myslím, že z různých neoficiálních debat to jako vyplyne.“

Karel: „Jak to teda vlastně přijali ti kolegové?“

Respondent Vojtěch: „Přijali to úplně v pohodě, vlastně vůbec nevím o žádné negativní reakci... vlastně můj největší kámoš, kolega, říkal, že jestli bych to přece jen nechtěl zkusit znova s nějakou holkou, ale jako já si říkal, že fakt ne, že tohle je špatná cesta... to byl jako jedinej takovej... nechci říct nátlak, ale jedinej jako takový, abych se nad sebou zamyslel... ale jinak fakt žádný negace ani nátlak jsem nezaznamenal nikdy.“

Karel: „Můžu se zeptat jaký je složení toho pedagogického sboru, jakože muži/ženy/starší/mladší?“

Respondent Vojtěch: „Myslím si, že jsme víc mužskej kolektiv, než je běžná situace na školách... myslím, že jsme tak čtvrtina chlapů a... jako i průměr nebo jako to co vím z nějakých výročních zpráv, tak věkové průměr je něco kolem čtyřiceti let... jsou tam prostě jak důchodový, tak i učitelé hned po škole.“

Karel: „Takže vlastně nikdo z nějaké z těchto skupin tak neměl ty negativní reakce?“

Respondent Vojtěch: „Nenenenene.“

Karel: „Ovlivnila ta vaše orientace nějakým způsobem klima pedagogického sboru?“

Respondent Vojtěch: „Pro mě určitě... cítím se tam o dost líp... pro mě bylo hrozně osvobozující to vlastně říkat, hlavně těm lidem, na kterých mi záleží, protože jsem si z nich udělal víc jako rodinu, že prostě před nima nic netajím nebo si na nic nehraju, to pro mě bylo strašně důležitý... Myslím si, že to, že s nima sdílím i tohle, tak je to takovej důkaz, že mi na nich fakt jako záleží a jsem vlastně na té škole od konce výšky do dneška... a jako měl jsem x nabídek, že jsem mohl dělat něco jinýho, ale vždycky jsem si říkal, že jednak ta atmosféra na té škole, ale hlavně ten kolektiv těch kolegů, tak to je pro mě prostě něco jako rodina.“

Karel: „Takže ta orientace nenarušila nijak to klima, ba naopak bychom mohli říct, že třeba ještě to klima posílila a nějakým způsobem ukotvila ty vztahy mezi vámi?“

Respondent Vojtěch: „Jojojo.“

Karel: „To by teda bylo k tomu pedagogickému sboru. Když se přesuneme na ty žáky, tak vlastně jste říkal, že jsou obeznámeni s tou orientací, jak se o ní dozvěděli?“

Respondent Vojtěch: „No, to je vlastně věc, kterou vlastně moc nevím... vím třeba o jedný kolegyni, taková jako drbna, která řeší furt všechno a vím o tom, že to řeší i se studentama a vlastně byla i jedna studentka, která po mně jako jela, tak že jí během hodiny i řekla, že mám chlapa a to... takže takovýhle informace unikaj a nijak to neřeším... ale co si pamatuju, tak nikdy jsem to jako na otevřený scéně studentů jako neříkal, ale vím, že to věděj... asi ne všichni a asi ne hned, ale jako když dojdou do toho čtvrtáku, tak se to asi nějak z kontextu dozvěděj.“

Karel: „A jak se k tomu staví ti žáci, k té orientaci?“

Respondent Vojtěch: „Přijde mi, že úplně v pohodě. My jsme jako přírodovědný gympl a ještě k tomu i výběrovej, takže jsou tam jako různí exoti, tím jak jsme náročnější na přírodovědný předměty, tak k nám choděj jako nejrůznější magoři jako z ze všech možnejch úhlů pohledu... a skvělý je, že ty svý coming outy si tam zažívaj běžně a vlastně jak ta atmosféra tý školy je přátelská... je to prostě úplně v pohodě. Fakt přemýšlím, ale jako nikdy jsem nepocítil ani jako náznak nebo výsměch nebo cokoliv takového.“

Karel: „Zažil jste třeba někdy nějakou nepříjemnou situaci ze strany ať těch žáků nebo i třeba rodičů těch žáků?“

Respondent Vojtěch: „Ne... někdy, když to nějaká holka neví a jako nějak více intenzivněji se ke mně má, tak bych byl radši, kdyby to věděla, ale jako dříve či později se to nějak doví... Ještě já vlastně jezdím na takovej tábor pro biologickou a chemickou olympiádu, kde jsou vybraní lidi z krajských olympiád... no a tam jsem třeba pravidelně se svým přítelem, protože tam přednáší, je vědec... takže tam to třeba taky jako věděj všichni... z tohohle toho zdroje se to pak třeba do té školy dostane.“

Karel: „A celkově jaké máte nějaký zkušenosti s těma nevhodnýma poznámkama?“

Respondent Vojtěch: „Já jsem vždycky měl problém s tím jít třeba s přítelem na ulici za ruku, přeci jenom si říkám, že jako to někomu může nesednout a potom tady řešit, že mě někdo chytne pod krkem nebo měl nějaký blbý poznámky, tak to jako fakt nechci řešit, to se snažíme se toho odprostit. Blbý poznámky od vlastně jedný skupiny lidí, tak to je vlastně ten biologický tábor, kde tam je ještě paralelka pro základky, kterou vedli kdysi lidi z Český zemědělský univerzity... a tam byla jako taková ta banda těch myslivců, takový ty macho partičky, když se

jako napili, tak prostě debilní kecy, ale nijak jsem to neřešil, jako myslel jsem si o tom svoje, ale jinak říkám jako žádný negativní reakce, ani jako na ulici, tak to jsem nikdy zaplat' pánbůh nezažil.“

Karel: „Na té škole teda taky ne?“

Respondent Vojtěch: „Taky ne.“

Karel: „Řešil jste někdy nějaký... nechci říkat problém, ale nějakou situaci, kdy by se například student vypořádával se svou vlastní sexuální orientací?“

Respondent Vojtěch: „Ehm, vlastně asi explicitně ne... nebo jako jsou dneska jako po covidovým období, tak jsou ti studenti jako hodně rozložení a já nevím jako v každý třídě jsou lidi jako dva, tři lidi psychiatricky diagnostikovaní, jako jsou na práškách a tak... a občas... nevím jestli jako vzbuzuju nějakou nedůvěru, ale oni se ke mně jako příliš svěřovat nechoděj, že jako nejsem asi hold ten taťka třídní nebo ta mamka třídní, kterej by jim nabídl otevřenou náruč, jako nabídl bych, ale oni asi o to nemaj teď ten zájem, nebo nevím... takže spíš to mám jako zprostředkovaně od těch kolegyň mamek, který jim to rameno nabídnou... a nikdy... jako za tu dobu, co jsem ve školství, tak jsme nikdy neřešili jako přímo coming out, ale spíš jako věci s tím související... jako psychický stav, kdy ten člověk dělal coming out a měl pocit, že se mu jako hroutí svět a... teď se na to nabalovaly další problémy, třeba studijní... jako to jo, ale že by někdo přímo si přišel pro dobrý rady jak na to, tak s tím teda nemáme tu zkušenost.“

Karel: „Vy jste tedy říkal, že vyučujete biologii a chemii... věnujete se teda tomu tématu sexuality i v rámci výuky?“

Respondent Vojtěch: „Jojojo, jako v biologii v rámci... když se řeší pohlavní soustava, když se řeší mozek a nervový systém a funkce, tak na tyhle témata přichází řeč. I mám vlastně nějaký studijní texty, s kterejma pracujeme... od Jakuba Fořta, nevím, jestli neznáte... dělá s Honzou Havlíčkem, kterej dělá ekologii člověka, tak dělá tyhle ty výzkumy... měl vlastně hrozně hezkou bakalářku nebo diplomku o třech možných příčinách homosexuality, který jsou vědecky nějak podložený, no a to jako řešíváme na semináři, aby o tom věděli víc.“

Karel: „Jak se k tomu stavějí ti žáci? Najdou se třeba někteří, kteří vůči tomu třeba nevyloženě protestují, ale kterým to téma není úplně blízké a vlastně by tak měli nějaké sklony k homofobii?“

Respondent Vojtěch: „Nene, tím, jak je vlastně ta škola u nás nastavená... a ještě jak se to člověk snaží podávat, že to je věda a holej fakt, tak vlastně s tím jako nepolemizujeme nikdy, nebo jako nikdy se mi nestalo, že by o tom někdo pochyboval nebo tak...“

Karel: „Myslíte, že na to má vliv taky to, že to je gymnázium?“

Respondent Vojtěch: „Myslím, že jo... já jako žiju prostě v nějaký zlatý kleci... teď jsme třeba byli se studentama v botanický zahradě a zároveň tam s náma byla jako nějaká základka, jo... a ty naše děti se od těch základkových tak lišej, že prostě se k sobě dokážou chovat normálně, nenadávaj si sprostějma slovy... to mi přijde, že se to projevuje i v těhle vztazích jako ke všem možnejm variantám všeho... ať už jsou to jako národnostní menšiny nebo jako sexuální menšiny... nevim, přijde mi to, že je to tím, že je to gympl, že jsou prostě obecně víc tolerantní.“

Karel: „Mhm, poslední otázka, kterou bych to uzavřel, tak jestli si myslíte, že to české školství jako celek je pozitivním prostředním pro gay učitele?“

Respondent Vojtěch: „Jako co vim, tak mi přijde, že učitel chlap je mnohem ve větším procentu gay oproti běžný populaci, to je jako markantní, řádově vyšší... jako nevim jaký jsou teď procenta zastoupení homosexuality v populaci, každopádně kdybych tvrdil, že to jsou 4%, tak v tom školství to podle mě minimálně těch 10% bude... a vlastně i s ženskějma kolegyněmi jsem se setkal, který jsou lesby a asi strašně záleží... nechci, aby to vyznělo namachrovaně... ale záleží podle mě na tom, jaká je člověk osobnost, aby si to prostě uměl uhájit v tom školství... rozhodně nechci říct, že školství je jako vhodná... vhodnej typ zaměstnání pro gaye, protože přeci jenom ten, kdo to nemá v sobě nějak vyřešený, tak by mu mohlo dělat problém, že vlastně přichází neustále do kontaktu s lidma, a že se s tím musí nějak konfrontovat, takže... myslím si, že když to člověk ustojí a umí si to obhájit, tak je školství jako v pohodě pro gaye.“

Karel: „Dobře, chtěl byste ještě něco doplnit k tomu, co jsme probírali?“

Respondent Vojtěch: „Tyjo přemejšlím, jestli je ještě vlastně něco, co jsem neřek... jako ono jak jsem fakt na tom jednom místě, tak nemám tu šanci se setkat s nějakějma novejma přístupama k tomu nebo i nějakou agresivitou, takže nevim... kdybych jako po pěti letech střídal pozice, tak se možná něco objeví... jako ono fakt ten gympl dělá hodně, věřim, že na jiných školách tak to vnímání může bejt jiný.“

Karel: „Dobrá, tak jestli je to takhle všechno, tak bych to takto ukončil.“

Respondent Vojtěch: „Dobře.“

Karel: „Tak vám mockrát děkuji za rozhovor.“

Respondent č. 5

Karel: „Dobrý den, nejprve tedy zdali byste se mohl nějak stručně představit... kde učíte, jaké předměty, jak dlouho se pohybujete ve školství a tak.“

Respondent Vítek: „No, moje práce ve školství začala asi před pěti lety, začal jsem tedy učit hned po studiu v jazykové škole, kde byla příprava na jazykové zkoušky a tak... no a potom z té jazykovky jsem přešel na základní školu, kde jsem učil dva roky... no a tam jsem vlastně zjistil, že tenhle stupeň vzdělávání není vlastně asi nic pro mě, takže jsem se rozhodl, že si dodělám doktorát a začal jsem učit na odborné škole, na takovém odborném učilišti, na kterém jsem zjistil, že ani tohle není nic pro mě a... teď jsem vlastně na gymnáziu a to mi zatím fakt vyhovuje.“

Karel: „A kde teda učíte?“

Respondent Vítek: „V *krajském městě*. (neuvádím konkrétní město, aby byla zachována anonymita)“

Karel: „A jaké předměty teda učíte na tom gymnáziu?“

Respondent Vítek: „Český jazyk a literatura, ale s tím, že mám i občanku, ale tu tento rok neučím.“

Karel: „Jé, tak to máme stejný obor, to je super.“

Respondent Vítek: „To jo, taková paralela.“

Karel: „Když se teda přesuneme k tomu hlavnímu tématu, tak bych možná začal celkově tím coming outem... jestli proběhl v té škole, a pokud jo, tak vlastně jakým způsobem... ať už mezi žákama nebo mezi tím pedagogickým sborem, kolegama...“

Respondent Vítek: „Jojo, chápu... Já si myslím, že tím, jak se prezentuju, jakej vlastně jsem, že si na nic prostě nehraju a že to mám v hlavě uspořádaný a že jsem sám sebe přijal vlastně už dávno, tak nemám potřebu a myslím si, že ani ti žáci, kteří jsou intelektuální, tak nemají vlastně žádnou potřebu se mě na to ptát... a ani kolegové... jako já s tím někdy přijdu sám... kdybych měl třeba říct nějakou osobní zkušenost, tak teď jsem šel do divadla a tak meziřechí jsem říkal, že to je vlastně možná takový rande... a že s klukem no, ale jako nikdo to vůbec neřešil, asi mám jako štěstí na dobrou a otevřenou školu... a co si ještě myslím, tak že na nic si nehraju, a

proto i ti lidi to přijímají tak nějak přirozeně... takže jako neměl jsem vlastně coming out před žákama, ani kolegama.“

Karel: „Takže ale o té orientaci vědí?“

Respondent Vítek: „Jojo, určitě... myslím si, že jim to je jasný... ale jako neřeší to.“

Karel: „Ani se na to teda vyloženě nikdo nezeptal?“

Respondent Vítek: „Ne, ani jednou.“

Karel: „Když se o té orientaci v tom pedagogickém sboru ví, tak jakým způsobem tu orientaci vnímají nebo jakoby jak to přijímají ti kolegové?“

Respondent Vítek: „Mhm... nevím... jako to s čím se já jako osobně setkávám, tak je to spíš pozitivní, jako neřeší moji orientaci, neřeší moji barvu vlasů, barvu pleti... myslím si, nebo teda doufám, že nehrají nějaký divadlo a že je to fakt čistě na profesionální úrovni, kde vlastně s některými to přichází až bych řekl do nějakýho přátelství... jsou tam i takoví kolegové, nebo teda respektive kolegyně, ale neměl jsem zatím žádnou negativní zkušenost, že by mě nedej bože někdo osočoval s žákama nebo něco říkal ohledně orientace... jako samozřejmě vznikají i jiné problémy, ale ty se netáknou tohohle.“

Karel: „Jsou třeba nějaké skupiny učitelů...nebo už jste vlastně říkal, že jsou kolegyně, kamarádky... které to vnímají nebo přijímají tu orientaci lépe než ti druzí kolegové, ať už co se týče třeba věku nebo...“

Respondent Vítek: „Věk ani ne... jako určitě ženy... nevím, vždycky jsem měl blíž k ženám, takže ten můj vztah k nim je asi takovej víc otevřeněj... a samozřejmě jsou to mladší kolegyně, se kterýma jsem si bližší, ale pak tam jsou jako o dost starší kolegyně, třeba kolem šedesátky, no tak s těma si jako taky moc rozumím, ty mi připomínají zase maminku a... jako fakt tam nevidím rozdíl... a jako ani v té chlapské skupince těch mých kolegů, jako ba naopak si myslím, že jim celkem otevírám nové obzory (smích) a někdy je to takový zvláštní... jako žádný vztahy na pracovišti, ale jako podle mě někteří z nich jsou taky gayové (smích)... takže nemám nic negativního.“

Karel: „Ovlivnila vlastně ta orientace nějakým způsobem klima toho pedagogickýho sboru?“

Respondent Vítek: „Nevím... jako... já si například lakuju nehty, chodím na manikúru a všichni mi to chválí, jako i kolegové, i žáci... a fakt jsem se nesetkal s tím, že by to někdo řešil... jako žáci si to řeknou určitě, ti si říkaj všechno žejo, ale jako mně přímo do očí to nikdo neřekl.“

Karel: „Takže to teda to klima pedagogickýho sboru nijak neovlivnilo?“

Respondent Vítek: „Nene, já si jedu svoje.“

Karel: „Dozvěděli se ti žáci o té orientaci? Nemusí to být vyloženě tím coming outem, ale jestli se to dozvěděli nějak jinak, z jiných zdrojů...“

Respondent Vítek: „Podle mě ano, kouknou a vidí.“

Karel: „Co třeba sociální sítě, myslíte, že na tohle mají nějak vliv?“

Respondent Vítek: „Jako já mám soukromý Instagram, jako Facebook... tam je to už podle mě takový dost mrtvý, takže tam mě najdou, ale mám tam ten profil taky uzavřenej, ale já mám zásadu, že to sledování fakt povoluju jen těm nejstarším, třeba maturantům, že těm jsem to potvrdil, že oukey, fajn, pomalu končej školu, ale mladším ne.“

Karel: „Jak se staví žáci k té orientaci?“

Respondent Vítek: „Mně anebo i kolegové a kolegyně říkají, že na té škole víceméně bourám stereotypy, jako já se snažím i o takou špetku feminismu tam dát a... například přes ty literární díla to jde perfektně, jako vždycky se přes nějakou postavu ženského pohlaví, tak se je přes ni snažím nějak formovat... třeba když ženy neměly volební právo a tak... jako oni vědí, já jsem jim to explicitně řekl, že stojím na straně žen (smích), takže si kluci nedovolej... ale jako já mám fakt tak skvělý žáky, že mně se učí fakt skvěle.“

Karel: „Takže vlastně třeba nějaký nevhodný poznámky vůči té orientaci?“

Respondent Vítek: „Ne, absolutně, vůči mně ne... a například teď se stala taková situace, že nějaký kluk... podle mě to bylo ze srandy, ale jako nějaká poznámka o ženách... šeptal, ale jako uši mám dobrý, oči mám blbý, ale sluch mám dobrej... a já jsem to slyšel, a já že co, co co, co... a on že nic, nic, nic, to bylo jen ze srandy... no ale jako ohledně té orientace, tak fakt nic.“

Karel: „Ještě teda jestli se stala někdy třeba nějaká nepříjemná situace ohledně orientace ze stran rodičů?“

Respondent Vítek: „Nene, jakože jak to je střední škola, tak tam jsou už i dospělí studenti, tak tam ti rodiče nezasahují tolik... jako chodí na třídní schůzky, ale jako fakt ne, naopak ta zpětná vazba je fakt pozitivní.“

Karel: „Řešil jste někdy třeba nějakou situaci nebo problém, kdy za vámi přišel ten žák ohledně svojí vlastní orientace?“

Respondent Vítek: „Nepřišel přímo, nebo nepřišla... ale mám takovou zkušenost, že když jsme psali sloh na vypravování a já jsem hned na první pohled věděl, že ta holčina se prostě cítí víc jako kluk... ať už vzhledem, oblíkáním nebo celkově projevem... no a ten sloh psala v mužském rodě a jako sebe si zvolila právě chlapeckou postavu... no a jak jsem je opravoval, tak vždycky píšu každému takovou zpětnou vazbu no a jí jsem napsal, že kdykoliv by měla nějakou potřebu nebo kdyby potřebovala pomoci, poradit, tak že se na mě může obrátit.“

Karel: „To je hezké. Věnujete se tomu tématu homosexuality a sexuální orientace v rámci výuky?“

Respondent Vítek: „No, ne. Nevěnuju se tomu a ani do takovýho tématu nejdu, jako ne proto, že by to bylo tabu, protože ty děcka se s tím potkávají dennodenně a je toho podle mě až moc té LGBTI, ne že propagandy, ale prostě té prezentace... jako mluví se o tom teď hodně. Jako třeba takovej příklad ještě toho, že ta škola je fakt prostě respektující prostředí, tak když byla vlastně ta vražda studentů v tom klubu Teplárna na Slovensku, tak já měl hned první hodinu, jako mě to dost vzalo, protože oba ty kluky jsem trošku znal... no a v té první hodině když jsem tam přišel, tak to bylo jako fakt ticho jak v hrobě, nikdo nemluvil... no prostě fakt strašně respektující prostředí... ty děcka se o tom se mnou fakt ani neotevřeli, vím, že to otvírali třeba na občance, to mi říkala kolegyně, ale se mnou fakt vůbec nic... no a co se školy týká, tak já prostě do školy nepletu politiku ani svoje názory... jako když se to ocitne v nějakým literárním díle, tak ano, ale mimo to nijak ne.“

Karel: „Poslední otázka by teda byla, jestli je to český školství je pozitivním klimatem pro gay učitele.“

Respondent Vítek: „Tyjo, to si asi úplně nedovolím hodnotit, protože to nemám nijak zjištěný, jen co na základě nějakých informací myslím, tak, že se to asi fakt hodně liší tím, kde ta škola

je... jako určitě to bude vnímaný jinak v Praze a jinak na nějaké malé vesnici na Moravě. Jako já se naštěstí pohybuju v kruzích, kde jsou fakt všichni respektující a tolerantní, ale netroufnu si tvrdit, jak je to v celém Česku, ale asi bych řekl, že spíš horší, že to není tak, že nám budou mazat med kolem pusy... jako kamarád, co učí na Moravě, tak ten jakoby není úplně open jako já, jakože není na první pohled takhle feminin, tak ten mi říkal, že měl jako nějaký problémy.“

Karel: „Čím to podle vás bude?“

Respondent Vitek: „Já si myslím, že to je tím regionem... jako prostě hlavní města, to je prostě vždycky napřed, jako at' už to je třeba i Bratislava na Slovensku nebo Vídeň...“

Karel: „Myslíte, že na to má taky vliv i například typ školy?“

Respondent Vitek: „No, já jsem učil na tom učňáku, to byla prostě typická klučičí škola, automechanici, karosáři a nevím co všechno, a jako fakt ani jeden jedinej problém... jako představte si, vejdu do třídy, tam těch 30 alfasamců, těch, co se prostě nechtěj nic učit, že čeština je pro ně velmi vzdálená oblast, ale i ty jsem zpacifikoval.“

Karel: „Tak to klobouk domů.“

Respondent Vitek: „Já jako vypadám tak křehce, zranitelně a mile, ale já nevím, jak to dělám, ale asi je dokážu nějak zmanipulovat (smích). Jako dokážu jim asi ukázat, že pro ně chci fakt jenom dobrý a když nebudou dělat to, co mají, tak já se s nima nijak bavit nebudu a tu pětku jim prostě dám... jako já takhle normálně nepřipustil k maturitě některý ty na tom učňáku... jako pochopili, doted' jsme v kontaktu a kamarád měl problém s autem a normálně to opravili a zařídili (smích). Jako nevím, čím to je, ani ne tím typem školy, jako prostě tou individualitou toho učitele, protože si myslím, že kdyby to byl nějaký gay učitel, kterej to kryje a chce to maskovat za každou cenu, tak si myslím, že by mu možná nějaký potíže dělali a chtěli by to z něj dostat, nebo prostě aby vznikla nějaká situace, která by to odhalila... nevím, myslím si, že ti žáci si fakt cení, když jsi k nim otevřenej a jednoduše přirozenej.“

Karel: „Tak super, za mě by to bylo asi takhle všechno. Kdybyste chtěl ještě něco dodat k tomu, co jsme řešili... napadá vás něco?“

Respondent Vitek: „Možná bych ještě dodal... k té přirozenosti... že když to nejsou žáci, kteří jsou mentálně postižení, nebo jako nemají mentální handicap, tak to prostě neřeší... jako můžeš mít kdoví jaké prostředí doma, jako když ti něco cpou do hlavy... ale když to je normální

prostředí a ten žák je taktní a zdravější, tak nemá vlastně žádnou potřebu to řešit... a kdyby k takové situaci došlo, tak bych normálně řekl na féru, že jsem... jako nehledě na to, jestli to je žák nebo učitel, prostě bych řekl, že ano a možná bych o tom začal vést i nějaký rozhovor a určitě bych to nezatloukal.“

Karel: „Dobrá, tak já mockrát děkuji za rozhovor.“

Respondent č. 6

Karel: „Dobrý den, tak začneme se stručným představení. Na jaké škole učíte, jaké předměty učíte nebo jak dlouho se pohybujete ve školství?“

Respondent Lukáš: „Takže jako učitel na střední škole se pohybuju už pár let. Pracuju na gymnáziu v *krajském městě* (pro zachování anonymity neuvádím konkrétní město). Učím angličtinu a literaturu, a je to fakt super, protože miluju ten jazyk a všechno kolem něj.“

Karel: „A jak dlouho se tedy ve školství pohybujete?“

Respondent Lukáš: „No, ve školství jsem asi 7 let. Začal jsem hned po vysoký, noo... a tou dobou jsem vlastně vůbec nevěděl, jestli tohle bude moje věc, ale pak jsem zjistila, že mě to fakt baví, tak jsem vlastně ve školství zůstal.“

Karel: „Tak, děkuju za to představení. Teď teda k tomu coming outu ve škole. Proběhl nějak v rámci toho pedagogického sboru?“

Respondent Lukáš: „No, tak jakoby ten coming out sám o sobě je velká věc, hlavně teda v pracovním prostředí, ještě k tomu v tak velkém, jako je škola. No, co se toho máho týče, tak probíhal jakoby dost postupně. No prvně jsem se tak nějak otevřel asi svým nejbližším kolegyním, ty jsem si tak nějak přirozeně vybral, byly to prostě mladší kolegyně v mém věku, se kterýma jsme sdíleli stejný hodnoty a témata...a jako vídali jsme se i mimo školu, na víno jsme chodili a tak... no byli to lidi, kterým jsem věřil a věřil jsem, že mě přijmou takovýho, jakej jsem. No... a to se naštěstí stalo (smích)... no a ta jejich reakce mi dodala jakousi sebedůvěru a jistotu, že se vlastně asi nemusím bát to sdílet i s ostatníma... jako ne v tom smyslu, že další den přijdu do sborovny a budu mít projev o tom, že jsem gay (smích), ale prostě v meziřecí třeba můžu normálně říct, že mám přítele nebo tak.“

Karel: „A jak na to teda ostatní reagovali?“

Respondent Lukáš: „No, líp, než jsem čekal. Fakt se mi nestalo, že by byl někdo jako zhrozenej nebo pohoršenej... všechny ty reakce byly fakt hezký a milý a zajímali se.“

Karel: „A byli třeba nějaký skupiny učitelů nebo učitelek, kteří na to reagovali líp anebo naopak hůř?“

Respondent Lukáš: „No ti mladší kolegové a kolegyně a takový ti, co byli trochu víc moderní a liberálnější, tak reagovali dost pozitivně... nebo jako pozitivně, prostě to neřešili a byli... nebo teda jsou... s tím úplně v pohodě. Ti starší, co možná měli nějaký ten stereotyp v hlavě, tak ti to asi možná měli trochu problém to nějak přijmout.“

Karel: „A napadá Vás nějaká konkrétní situace?“

Respondent Lukáš: „No, pamatuju si, že jeden starší kolega, kterej měl očividně trochu víc konzervativnější názory než ostatní kolegové, tak měl trochu problematictější postoj, ale ani ne tak vůči mně. Ale spíš, když jsme s kolegyněma řešili nějakýho žáka, kterej byl třeba gay nebo tak, tak to byli takový ty typický machoidní a heterosexuální reakce... něco jako „joo, ten buzerant“ a tak... no, jako nebylo to úplně příjemný to takhle slyšet, ještě, když věděl, že ten buzerant, jak říká, tak jsem i já. No, jako, co si budem, trochu mě to zabořilo, ale s kolegyněma jsme ho o tom konfrontovali, že se to asi tak úplně nehodí. No, chci tím říct, že jako ty homofobní narážky tam jsou, ale ne na mě... jako myslím, že by si to ani nedovolil, protože ví, že tam mám zastání a on je spíš ten neoblíbenej (smích).“

Karel: „Tak to jsem rád, že tam to zastání ze stran ostatních kolegů je. No a myslíte, že ta orientace nějakým způsobem ovlivnila klima toho pedagogického sboru?“

Respondent Lukáš: „Jako asi jo, myslím, že ta moje otevřenost ohledně sexuální orientace trochu to klima ovlivnila, ale řekl bych, že spíš v pozitivním smyslu. Jako myslím, že když jsem ukázal tu jako... no řekněme v uvozovkách odvalu, tak jako třeba ostatní si uvědomí, že se nemusí skrývat... máme tam vlastně třeba jednoho učitele, kterej je Rom a myslím, že to jakoby pro něj není úplně... no prostě se necítí úplně safe, tak si myslím, že třeba pro něj to mohlo být takový gesto, že se vlastně nemusí stydět za to, kdo je, nebo jakoby mít nějaký strach.“

Karel: „A co se třeba těch žáků týče? Ti o vaší sexuální orientaci vědí?“

Respondent Lukáš: „Jojojo, nebo teda ne úplně všichni, ale ty starší ročníky, tak ti to věděj.“

Karel: „A jak se o té orientaci dozvěděli?“

Respondent Lukáš: „No, většinou to bylo tak, že jsem se s nima o té mojí sexuální orientaci otevřeně bavil, jako nebylo to, že bych přišel do třídy a začal tam hlásat, že jsem gay (smích)... ale vlastně to přišlo dost přirozeně během našich konverzací nebo třeba při nějaké té osobní diskusi, který byly vlastně až už o našem volném čase nebo celkově o našich životech. No,

abych to uvedl na nějakým příkladu, tak třeba, když jsme se bavili o tom, že jsme někde o víkendu byli, tak jsem normálně říkal, že jsem někde byl s přítelem a tak. Potom taky třeba na nějakých veřejných akcích, jako třeba maturitní plesy a tak, tak tam taky chodím normálně s přítelem... jako nedělá mi to problém.“

Karel: „Myslíte, že v tom můžou nějakou roli hrát třeba i sociální sítě?“

Respondent Lukáš: „Jo, to si myslím, že určitě.... jako myslím, že ty sociální sítě budou i ten nejčastější způsob, jak se to vlastně ti žáci můžou asi dozvědět. Jako já sám mám třeba soukromej profil na Instagramu, ale znám kamarády učitele, co jsou taky gayové... tak ti mají normálně profil veřejnej a sdílejí tam normálně věci ze života, tak myslím, že ty děcka si to prostě najdou a dají si to dohromady. Já třeba ani ty žádosti o sledování těm studentům nepovoluju, jenom až vlastně dostudují, tak jim ten přístup na ten můj profil dám.“

Karel: „A jak se teda ti žáci k té sexuální orientaci staví nebo jak ji vnímají?“

Respondent Lukáš: „Jako fakt musím říct, že fakt všichni to přijali s respektem a pochopením. Jako člověk vycítí, hlavně od těch kluků v pubertě, kteří choděj do té posilovny a tak, že to asi není úplně jejich šálek kávy, ale fakt musím říct, že i od nich tam ten respekt byl. Fakt ty dnešní děcka jsou tolerantní a otevření, jako to jde vidět i v tom kolektivu, že třeba když tam máme v jedné třídě transgender holčinu, tak ji všichni respektují, oslovují ji tak, jak chce, a tak no... jako pak tam jsou zas někteří zaprdlí staříci, kteří to prostě nedokážou pochopit, ale to už je prostě ztracenej případ.“

Karel: „Myslíte, že na to má taky třeba vliv to, že se jedná o gymnázium a že to je vlastně velký město?“

Respondent Lukáš: „Jako určitě si myslím, že to prostředí gymplu hraje určitou roli... jako přece jen to má nějakej... no... jak to říct... vyšší úroveň a nějakej standard a asi tam jsou víc děcka, kteří jsou otevřenější a takoví víc liberálnější než třeba na nějaké stavárně, jako tam věřím, že bych to měl o dost těžší. A taky to podle mě dělá i to rovnoměrné rozložení toho třídního kolektivu, jako na té stavárně, kde jsou z 90 % kluci, tak věřím, že to musí být náročnější. No a co se toho města týče, tak, jako určitě. Jako nechci tady nijak generalizovat, ale tak ta městská společnost je přece jen taková víc... no kosmopolitní a otevřená, asi víc než někde na vesnici, kde prostě žijou i ti starší lidi a tak.“

Karel: „Zažil jste třeba nějaký nepříjemný nebo nevhodný poznámky od žáků vůči vaší orientaci?“

Respondent Lukáš: „Tyjo, nooo... přemýšlím... jako asi fakt ne... jako jak říkám, ta škola je fakt otevřená a ty děcka jsou fakt rozumný... fakt jsem se nikdy s ničím nesetkal.“

Karel: „Měl jste někdy nějakou nepříjemnou situaci, která se týkala vaší orientace, ze strany rodičů žáků?“

Respondent Lukáš: „No, tak to bylo jednou... asi jenom fakt jednou za tu dobu té mojí praxe, ale jako bylo to fakt nepříjemný to řešit. To byl tatínek jednoho klučiny, kterej byl fakt jako zlatej, chytrej kluk, ale jako vědělo se, že prostě doma to prostředí není úplně nejideálnější... oba rodiče byli alkoholici a jako všichni to věděli a komunikace s nima byla fakt příšerná. Jako nebyla to ani moje třída, ale od kolegyně jsem věděl. No prostě jednou přišel ten tatínek na schůzky přímo za mnou a vlítnul do té třídy, a tak nějak jsem tušil, že něco přijde... jako myslím, že byl trošku i pod vlivem toho alkoholu tenkrát. No jakoby long story short se mi snažil říct, že mám nějak negativní vliv na jeho syna tím, že jsem gay... já se mu jako snažil vysvětlit, že moje orientace opravdu nemá žádný vliv na jeho syna, ale nějak to prostě nechtěl pochopit. Pak to jako řešilo i vedení, který se postavilo na moji stranu a nějak se to asi vyřešilo a pak jako problém už nebyl... ale jako to byl fakt jedinej případ z těch stovek rodičů, se kterýma jsem kdy mluvil.“

Karel: „Ježiš, tak to mě mrzí... No potom teda bych se zeptal, jestli jste řešil nějakou situaci kdy by za váma přišel sám žák, že by měl problém se svojí sexuální identitou?“

Respondent Lukáš: „Tyjo, to se mi párkrát stalo a vždycky jsem si toho vlastně hrozně vážil, že ty děcka ve mně mají očividně nějakou důvěru a věří mi, když se chtějí svěřit nebo poradit s něčím takhle osobním. Většinou to bylo jen o tom, že se potřebovali svěřit a prý to bylo mně kvůli tomu, že věděli, že je pochopím... no pochopil, žejo (smích)... jako nikdy to nebylo s něčím jako šikana nebo tak, spíš se prostě potřebovali svěřit a popovídat si o tom, jako co cítí a tak...“

Karel: „Tak to je krásný, že k vám měli takovouhle důvěru. Dál bych se zeptal, jestli se věnujete tomu tématu homosexuality a sexuální orientace v rámci výuky?“

Respondent Lukáš: „Jooo, jako není to tak častý jako by to bylo třeba v občance, ale tak určitě se pro to ten prostor nějak najde.“

Karel: „Našel bystě nějaký konkrétní příklad?“

Respondent Lukáš: „Tak třeba když bereme tu anglickou literaturu, tak tam se toho občas dotkneme v rámci nějaký literatury, no a potom třeba v nějakých konverzačních cvičeních, tam to je vlastně asi ještě častější.“

Karel: „Tak a poslední otázka na kterou bych se zeptal, tak bude taková shrnující, takže bych se zeptal, jestli si myslíte, že český školství a systém je vlastně pozitivním klimatem pro gay učitele.“

Respondent Lukáš: „Tyjo no, jako kdybych to měl hodnotit z mých osobních zkušeností, tak řeknu, že jo, ale jakoby uvědomuju si, že to tak asi nemusí bejt všude a pro každýho... Jako je tam podle mě hrozně moc faktorů, který to můžou ovlivnit, jako ať už nějaký geografický faktor, tím jako myslím, že to bude jiný v Praze a jiný zas někde na Moravě v nějaké vesnici. Taky asi bude záležet na typu školy... jako myslím, že to bude jiný na výběrovém gymplu a zas jinak to třeba budou vnímat holky kadeřnice... ono to zní strašně stereotypně, ale prostě co si budem, jako je to tak.“

Karel: „A co se celkově té otevřenosti týče, tak myslíte, že ta otevřenost je větší?“

Respondent Lukáš: „No, jako myslím, že ta otevřenost je určitě větší, než tomu bylo kdysi. Jako ať už tím, že žijeme v době sociálních sítí... ale to zas může být jako i negativní vliv, jako třeba k tvoření nějakých předsudků nebo stereotypů nebo... no tak asi.“

Karel: „Takže kdybyste to měl nějak celkově zhodnotit?“

Respondent Lukáš: „No jako myslím, že to pozitivní je, nebo aspoň tak to vnímám v té svojí bublině. Jako důležitá je podle mě inkluze a zároveň jako nějak, no... spread awareness, takže asi tak...“

Karel: „Super, tak za mě by to bylo takhle všechno. Chtěl byste ještě něco dodat?“

Respondent Lukáš: „Tyjo, asi mě nic nenapadá.“

Karel: „Tak děkuju mockrát za rozhovor.“

Respondent č. 7

Karel: „Dobrý den, tak začli bychom tím, jestli byste se mohl nějak stručně představit. Kde učíte, jaké předměty nebo jak dlouho se pohybujete ve školství?“

Respondent Martin: „Tak ve školství se pohybuju už hodně let bych řekl. Začínal jsem jako klasickej řadovej učitel, kdy jsem učil biologii a chemii... to bylo na základce, kde jsem byl šest let, pak jsem dělal zástupce ředitele tři roky, ale přiznám se, že tohle mě vlastně nijak nenaplňovalo, tak jsem se rozhodl pro změnu a šel jsem na gymnázium, no a tam jsem doteď a učím pořád tu biologii a chemii.“

Karel: „A kde učíte?“

Respondent Martin: „No teď na tom gymnáziu v *krajském městě* (neuvádím konkrétní město, aby byla zachována anonymita).“

Karel: „Myslel jsem jakože, jestli učíte ve městě nebo na vesnici nebo tak.“

Respondent Martin: „Jo takhle, no na té základce jsem byl na takové menší vesnici, kousek od té, kde bydlím, takže mi to hodně vyhovovalo ať už kvůli dojíždění a tak. No a na tom gymplu jsem normálně ve *statutárním městě* (pro zachování anonymity neuvádím konkrétní město).“

Karel: „Super, tak to budeme mít aspoň nějaký to porovnání vesnice/město. Tak to by mi stačilo k tomu úvodu, tak bychom se mohli přesunout k tomu výzkumu samotnému. Začal bych teda tím coming outem tak celkově, jestli v té škole vlastně proběhl.“

Respondent Martin: „No, tak coming out jako takovej vlastně ve škole neproběhl, vůbec jsem neměl tu potřebu vykládat o svém soukromým životě. Jakoby já jsem hodně introvert, takže to taky mohlo být způsobený tou mojí povahou. Jako mám ve škole samozřejmě nějaký bližší kolegy, ale není to jakoby tak, že bych s nima chodil někam mimo školu, jsme kamarádi jako kolegové, ale asi nemám tu potřebu se s nima nějak víc družít.“

Karel: „Takže vlastně o té vaší orientaci nikdo neví?“

Respondent Martin: „Ale jo, to ví, ti kolegové, o kterých jsem mluvil, že jsme si tak bližší, tak s těma ten soukromej život řešíme během různých konverzací, tak před těma jsem se zmínil, že žiju s chlapem, ale říkal jsem to v rámci té konverzace, takže to možná mohlo být i přeslechnutý, takže vlastně ani nevím, jestli by se to dalo brát jako coming out, ale asi jo,

protože pak se mě vždycky ptají, že jakoby „co přítel?“ a tak... No a potom tam jsou ještě dva kolegové, se kterými jsme si nalili čistého vína, ale stýkáme jsme se vlastně taky jen ve škole.“

Karel: „A ti ostatní učitelé to nevědí teda?“

Respondent Martin: „Já osobně jsem jim nic neříkal, my jsme si troufnu říct, ne úplně nejlepší kolektiv na té škole... je to tam strašně rozrůzněný a rozskupinkovaný, hlavně jakoby věkově, tak tam máme fakt velkou skupinku už skoro důchodců a strašně málo mladých lidí, takže tam ani nemám potřebu to nějak sdílet, protože ty naše hodnoty jsou prostě trošku jinde, no.“

Karel: „A to mluvíte teď o tom gymnáziu, kde jste teď, nebo o té základce?“

Respondent Martin: „Jojo, to teď mluvím o tom gymnáziu.“

Karel: „A kdybychom to mohli nějak zhodnotit na té základce?“

Respondent Martin: „No, tak tam jsem to vůbec neřešil. Jako jestli teď tady na tom gymplu je starší kolektiv, tak tam to byl úplněj domov důchodců (smích). Jakoby já už taky nejsem nejmladší, ale v tom kolektivu jsem byl. Plus to fakt byla základka na vesnici, takže si myslí, že to taky udělalo hodně s tou mojí otevřeností, protože si nemyslím, že ty starší vesničtí dámy a pánové by pro to měly pochopení. Jakoby šlo to poznat i na tom, že třeba, když tam byl nějaký gay student, kterej měl třeba trošku zženštlejší chování, tak to byly fakt neuvěřitelný kecy, takže jsem se radši ani neotevíral.“

Karel: „Myslíte, že tam jsou ještě nějaké možnosti, jak by se mohli o té orientaci dozvědět?“

Respondent Martin: „Jako u mě osobně asi ani ne, já na školní akce s partnerem nechodí, on to moc nemusí, tak ho tam ani netahám a vlastně si myslím, že by tam byly ty pohledy těch starších kolegů, takže na to kašlu.“

Karel: „A sociální sítě třeba?“

Respondent Martin: „Ty já nevedu, nebo jako vedu, ale jen pasivně, nic tam nepřidávám, ale vím, že ten jeden kolega, tak ten ty fotky přidává a co jsme se bavili, tak ho sledují i studenti a je s tím absolutně v pohodě a co tak pozoruju, tak i ti studenti.“

Karel: „Takže kdybyste měl třeba zhodnotit, jak ta orientace ovlivňuje klima toho pedagogickýho sboru?“

Respondent Martin: „No, jelikož fakt ta většina nic neví, tak si myslím, že to vlastně nijak ani neovlivňuje. Ti, co to vědí, tak to respektují a za to jsem rád.“

Karel: „Tak to by teda bylo k tomu pedagogickému sboru, tak bychom se mohli přesunout k těm žákům. Ti o té orientaci vědí?“

Respondent Martin: „No, to je celkem složitý... Jako nikdy jsem se studentama ohledně své orientace neměl problém. Myslím si, že to vědí, nebo jako vycítí to podle mě. Taky když se mě na něco ptají ohledně mého soukromého života, jako třeba co jsem dělal v létě nebo tak... tak jim normálně řeknu, že jsem byl s přítelem v Egyptě nebo tak. Myslím si, že je fakt lepší jim to takhle říct, protože jako co si budu... No, trávíme spolu hodně času a přetvařovat se v tolika věcech, by bylo strašně náročný, a hlavně si myslím, že i nemožný, ty děcka nejsou blbý... fakt si myslím, že to poznají i bez toho, aniž bych jim vlastně říkal, že jsem gay. A kdybych jim to podle mě takhle zatloukal a zatloukal, tak si myslím, že by to právě nemuselo být tak akceptující a respektující prostředí, jaký tam je teď“

Karel: „A jak se k té orientaci tedy celkově staví?“

Respondent Martin: „Já si myslím, že úplně neutrálně, fakt si myslím, že to vůbec nevnímají. Podle mě to fakt je tou otevřeností a tím, že to neskrývám a bavím se o tom s nima úplně normálně, prostě to neberu jako nějaký svůj handicap, za kterej bych se styděl, a zároveň jsem k nim fakt vždycky loajální, sice dost náročnej, ale vždycky fakt spravedlivej... teda tak to aspoň oni prezentují a tvrdí.“

Karel: „Setkal jste se někdy s nějakýma nevhodnýma poznámkama vůči vaší osobě ze strany těch žáků?“

Respondent Martin: „Ne, jako to opravdu musím zaklepat a jsem za to fakt rád, že nikdy, ani ve školství, ani v soukromém životě. Ještě mě teda akorát napadá taková věc, která se mi před pár lety stala, tak jednou za mnou byla paní ředitelka, která je fakt ženská na svém místě a určitě o té orientaci věděla, tak ta za mnou jednou byla, že musela řešit se školní psycholožkou to, že dostala od děvčat nějaký signály, že jsem na ně přísnější než na kluky. Jako já si myslím, že jsem fakt objektivní a tohle si vůbec nevybavuju.“

Karel: „A čím myslíte, že to bylo vyvolaný?“

Respondent Martin: „Jako jak říkám, jsem přísněj, to vím, možná se chtěly nějak pomstít za špatný známky, ale fakt nevím, nic jinýho mě nenapadá.“

Karel: „Každopádně co třeba rodiče? Měl jste nějakou nepříjemnou zkušenost?“

Respondent Martin: „Myslíte jako co se té mé orientace týče?“

Karel: „Jojo, přesně tak.“

Respondent Martin: „Tyjo, problémy s rodičema byly, jsou a budou vždycky (smních), ale nikdy jakoby co se tohoto týče. Občas řešili, že jsem fakt přísněj a vyžaduju hodně, ale fakt si nemyslím, že by to mělo co dočinění s mojí orientací.“

Karel: „Řešil jste někdy situaci, že by za vámi přišel žák kvůli nějakýmu problému, který řešil v souvislosti se svou orientací?“

Respondent Martin: „Jako na škole máme gaye i lesby, kteří jsou otevření a ten coming out ve škole proběhl, ale za mnou nikdy nikdo nebyl. Jako já jsem vůči nim otevřenej, ale snažím se od nich stále držet nějakým způsobem odstup. „

Karel: „Jasný, to chápu. Předposlední otázka by byla, jestli se věnujete tématu homosexuality v rámci výuky?“

Respondent Martin: „Jooo, v biologii to jde fakt jednoduše, probírali jsme antikoncepci, HIV infekci, sexuální variace nebo i nějaké sexuální odchylky, ono to je všechno i v maturitních tématech, takže je to fakt potřeba. No v té chemii to je složitější, takže tam spíš ne.“

Karel: „Dobře. Poslední otázka by byla, jak vnímáte české školství. Myslíte, že je pozitivním klimatem pro gay učitele?“

Respondent Martin: „No, záleží na spoustě faktorech. Některý školy jsou otevřený a tolerantní, některý ne a pořád tam jsou ty předsudky a diskriminace. Já jako doufám, že se to bude postupně měnit k lepšímu, ať už kvůli sociálním sítím nebo médiím, který se tomu tématu otevírají víc a víc... Záleží taky podle mě na vedení školy, jak se k tomu staví, jaká je ta politika školy a tak no... Jako celkově si myslím, že to je určitě lepší než dřív, ale fakt záleží.“

Karel: „Super, tak za mě by to bylo takhle všechno, chtěl byste ještě něco doplnit?“

Respondent Martin: „Asi ne.“

Karel: „Tak super, děkuju mockrát za rozhovor.“